

Stjørdal kommune

BUDSJETT 2023 og økonomiplan 2023-2026

Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør
27.10.22

Innhold

1 Forord ved kommunedirektør Tor Jakob Reitan	3
2 Forslag til innstilling budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026	5
3 Rammevilkår / overordnede føringer	6
3.1 Føringer for budsjett og økonomiplan 2023-2026 (strategidebatten).....	6
3.1.1 Vedtak 16. juni 2022.....	6
3.2 Finansielle måltall.....	8
3.3 Klima og miljøbudsjett.....	9
3.3.1 Ramme til katalyserende klima- og miljøtiltak	9
4 Faktadel.....	10
4.1 Befolkningsutvikling	10
4.2 Status drift.....	11
5 Inntektsgrunnlag	12
5.1 Innledning.....	12
5.2 Rammetilskudd og skatter (inntektssystemet for kommunesektoren)	12
5.3 Generelle statstilskudd.....	14
5.4 Finansinntekter	14
5.5 Egenbetaling.....	15
5.6 Andre inntekter	16
6 Utgiftsgrunnlag.....	17
6.1 Innledning.....	17
6.2 Lønns- og prisutvikling.....	17
6.3 Pensjonskostnader	17
6.4 Øvrige budsjettforutsetninger 2023.....	18
7 Investeringer	19
7.1 Investeringsplan 2023-2026, tallgrunnlag.....	19
7.2 Investeringsplan 2023-2026, kommentarer prosjekt.....	21
7.3 Oppsummering investeringer.....	26
7.4 Investeringsbudsjett, bevilgningsoversikt A og fordeling per område.....	26
8 Kapitalutgifter	28
8.1 Grunnlag kapitalutgifter	28
8.2 Lånegjeldens utvikling 2021-2026 fordelt på låneformål.....	29
9 Rammer budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026	30
9.1. Innledning.....	30
9.2 Grunnlag nye driftsrammer 2023	30
9.3 Driftsrammer	33
9.3.1 Bevilgningsoversikt A.....	34
9.3.2 Bevilgningsoversikt B – driftsrammene:	34
9.4 Driftsoversikt 2022-2026.....	35
9.5 Disposisjonsfond.	36
10 KOMMUNALSJEFOMRÅDENE.....	37
10.1 Kommunedirektør	37
10.1.1 Kommunedirektør	37
10.1.2 Økonomisk ramme kommunedirektør	37
10.2 Kommunedirektørens stab.....	37
10.2.1 Kommunedirektørens stab	37
10.2.2 Økonomisk ramme kommunedirektørens stab.....	38
10.3 Kommunalsjefområde økonomi og organisasjon.....	39
10.3.1 Økonomi og organisasjon	39
10.3.2 Økonomisk ramme økonomi og organisasjon	39
10.4 Velferd	40
10.4.1 Sektorer og enheter.....	40
10.4.2 Økonomisk ramme velferd	41
10.5 Samfunn	46
10.5.1 Sektorer og enheter.....	46
10.5.2 Økonomisk ramme samfunn	47
10.6 Politisk område.....	49

1 Forord ved kommunedirektør Tor Jakob Reitan

Vi går inn i en krevende høst og vinter av årsaker alle kjenner – det er uro i Europa som selvfølgelig også påvirker oss på Stjørdal. Vi må, som alle andre, tilpasse oss en virkelighet som er betydelig endret bare i løpet av sommeren.

Det legges frem et budsjett her som innebærer fortsatt spennende og store løft for vår kommune, blant annet iverksettelse av byggeprosjekt ny Halsen Barneskole som jeg tror vil avstedkomme en fantastisk ny hverdag for elever og ansatte. Men budsjettforslaget er generelt stramt på drift og det innebærer gjennomføring av tiltak som blir lagt frem som forslag for kommunestyret.

Jeg vil allerede i innledningen påpeke at god økonomistyring gjennom svært mange år fra kommunestyret sin side har gitt Stjørdal kommune et solid økonomisk utgangspunkt med 350 mill. på disposisjonsfond. Men budsjettforslaget her innebærer ikke å bruke av disse oppsparte midlene i drift, bare så det er slått fast allerede nå. Disposisjonsfondet brukes kun i investeringsbudsjettet for å redusere låneopptak som igjen gir sparte rente- og avdragskostnader.

Det har tidligere vært fokus på forventede demografiske endringer og her må nevnes at de siste prognoser viser at vi frem til 2030 kan få ca. 330 færre barn og unge mellom 6 og 15 år. Det utgjør så mye som over 11 % av antall elever på grunnskolen som nå i oktober er totalt 2916. Skulle slike betydelige endringer slå til, må vi etter mitt skjønn i løpet av de nærmeste årene diskutere strukturelle endringer for å sikre optimal utnyttelse av ressurser til skolene. Men dette vil jeg ikke problematisere ytterligere i dette budsjettforemlegget. Vi skal uansett fortsatt jobbe for økt innflytting og bidra til å gjøre disse prognosene om færre barn og unge mest mulig til skamme. I samme periode forventes ca. 560 flere over 80 år, og selv om våre eldre er en viktig resurs vil dette påvirke volum og innretning på våre tjenester innen helse og omsorg betydelig.

Vi har gjennomført omorganiseringsprosjektet Vi2030 som en av de største endringsprosessene kommunen har vært gjennom. Det har medført reduserte kostnader til toppledelse og administrasjon samt tydeliggjort ledelse og lederansvar. Vi har som alle andre organisasjoner alltid noe å jobbe med fordi man er aldri i mål, men vi jobber smartere og smartere og vi driver en effektiv tjenesteproduksjon med god ressursutnyttelse. Jeg er stolt av mine ledere og øvrige ansatte som gjør en stor innsats hver eneste dag. Dette vises blant annet med kostra-tall og ikke minst Kommunebarometeret, hvor vi nå nylig ble nr. 4 totalt sett i Norge. Dette har ikke kommet av seg selv.

Jeg legger frem et budsjett for kommunestyret med et positivt resultat og dette har vært ekstra krevende denne gang. Innledningsvis kan jeg i korte trekk gi en slik beskrivelse av noen forhold som påvirker oss betydelig:

- Generell prisvekst og renteøkninger gir stort utslag i perioden og det er utviklingen av ikke-selvfinansierende gjeld som er bekymringsfull og ikke bærekraftig på sikt. Vekst her betyr at økte rente og avdragskostnader slår negativt ut på driftsbudsjettet pga økte renter og avdrag. Renteøkningen fra 2022 til 2023 alene blir på hele 35 mill.
- Vi har til nå opplevd en betydelig kostnadsøkning innenfor rettighetsbaserte tjenester som f.eks. BPA, noe vi må påregne vil fortsette.

- Vi merker en markant økning av behov innenfor forebyggende rus, psykiatri og barnevern. Mye anses å være som en konsekvens av pandemien og generell bekymring for den tiden vi er inne i.
- Barnevernsreformen trådte i kraft januar i år hvor oppgaver fra Staten (Bufetat) ble overført kommunene. Disse til dels komplekse oppgavene er på langt nær fullfinansiert så denne reformen spiser i praksis av rammen på Velferdsområdet.
- Kommunen har hatt stor nytte av SIO-prosjektet fordi det har gjort oss bedre rigget for fremtidens eldreomsorg. Men prosjektet gir oss betydelige utfordringer økonomisk nå og det er svært nødvendig med kostnadsbesparende atferdsendringer nå når alt skal finansieres innenfor rammen.
- For å kunne legge frem et nært null-budsjett neste år må vi ta ut ca. 18 mill i kostnadsbesparelser ut fra dagens nivå, men dette har vi en plan på, en plan som blir krevende. Vi har et konkret utkast til tiltaksliste som blir presentert som forslag for kommunestyret.
- Situasjonen har som nevnt endret seg vesentlig, og for å kunne oppnå 0,5 % i resultatgrad må ytterligere 13 mill. i kostnader trekkes ut i tillegg til de tidligere nevnte 18 mill. Det betyr 31 mill. bare i 2023. Et slikt budsjett nå ville betydd betydelige nedskjæringer med oppsigelser hvor brudd på lov og forskrifter vanskelig kunne blitt unngått.

Tilpasning av kostnadene til inntektene vil gi konsekvenser og jeg som kommunedirektør plikter å gi kommunestyret analyser og orienteringer om dette. Kommunestyret må ha et godt grunnlag slik at det gis et best mulig utgangspunkt for å gjøre gode vedtak og vurdere konsekvensene av dem.

Følgende kan i denne sammenheng bemerkes når det gjelder fremlagte budsjettforslag:

- Det er vanskelig å se for seg at vi kan makte å opprettholde lærernormen i 2023.
- Vi må vurdere utsettelse av enkelte planlagte investeringer.
- Vi må vurdere driftsmessige kutt som blant annet lavere bemanning, kutt i overtidbruk/vikarer og reduserte vedlikeholdskostnader.
- Vi har ikke funnet noen mulighet til å legge inn flyttekostnader for flytting av NAV til nye lokaler.
- Vi øker innsatsen på hvordan vi kan jobbe enda smartere med økt digitalisering av prosesser og robotisering, og alle prosjekter må ha krav på seg til å gi økonomiske kostnadsreduserende effekter eller frigi årsverk til direkte tjenesteytende arbeide.

2 Forslag til innstilling budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Med grunnlag i budsjettdokumentet som følger saken, legger kommunedirektør herved fram forslag til budsjettvedtak for 2023 og økonomiplan 2023-2026. Kommunedirektøren (KD) innbyr formannskapet til å legge saken frem for kommunestyret med slik innstilling:

1. a. Forslag til investeringsbudsjett for Stjørdal kommune for 2023 vedtas slik det fremgår av bevilgningsoversikt investering A (kap 7.4), og for enkeltinvesteringer i tråd med kapittel 7.1.
b. Kommunestyret slutter seg til følgende driftsrammer for 2023 (kap 9.2 og 10).

Driftsrammer, tall i tusen	2023
Kommunedirektør	2 160
Økonomi og organisasjon	74 032
KDs stab	13 971
Velferd	1 200 522
Samfunn	139 796
Politiske organ	11 643
Sum driftsrammer	1 442 124
Finans (finansieringsramme)	-1 442 124

- c. Stjørdal kommune tar opp lån til investeringer på kr 112 375 000,- og startlån på kr 80 000 000,- for budsjettåret 2023 (jfr. kap 7.4).
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale lånetidspunkt og lånevilkår, og til å inngå låneavtaler for kommunens innlån og utlån. KD gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatt post på finansområdet på kr 36 mill til lønnsoppgjør i 2023.
4. Formannskapet gis fullmakt til å disponere avsatt post på finansområdet på kr 1,5 mill.
5. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.
6. Kommunestyret vedtar nye gebyrer og betalingssatser for tjenester i Stjørdal kommune gjeldende fra og med 1.1.2023 slik dette går frem av vedlegg «Gebyrer og betalingssatser 2023».
7. Kommunestyret tar KDs forslag til økonomiplan for kommunens alminnelige virksomhet for årene 2024-2026 til orientering, idet det vedtas at økonomiplanen skal være økonomisk retningsgivende for kommunens områder.
8. Kommunestyret vedtar at følgende finansielle måltall skal gjelde for planperioden:
 - Netto driftsresultat (korrigert) skal være minimum 1,5 %
 - Netto låneopptak, ekskl. selvfinansierende lån, i økonomiplanperioden (4 år) skal ikke overstige 4 % av driftsinntektene
 - Disposisjonsfondet skal være over 8 % av driftsinntektene

Kommunedirektøren i Stjørdal, 27.10.2022

3 Rammevilkår / overordnede føringer

For overordnede strategier i planperioden, både for kommunen og for områdene, vises det til KDs strategidokument og vedtak i strategidebatten 16. juni 2022 (PS 62/22).

I statsbudsjettet for 2023, legges det opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 1,7 mrd. kroner. Dette er over det som ble angitt i kommuneproposisjonen for 2023. Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for demografikostnader som finansieres med frie inntekter er økt med 0,9 mrd. som følge av SSBs nye befolkningsframskrivninger fra juli 2022. Det er ingen endringer i måltallet for skattens andel av samlede inntekter, med andre ord skal disse også i 2023 utgjøre 40 % av samlede inntekter. For å oppnå dette inntektsmålet foreslås den kommunale inntektsskattøren økt med 0,2 prosentpoeng til 11,15 % fra 2023.

Kommunal deflator (hva staten kompenserer for pris- og lønnsvekst for 2023) anslås til 3,7 %, hvorav lønn 4,2 % og pris 3,0 %. Stjørdal kommune har igjennom statsbudsjettet fått en økning i de oppgavekorrigerte frie inntektene på 53,6 mill. (+3,6 %). Økningen skal blant annet dekke lønns- og prisvekst på 3,7 % og demografivekst. Dette og øvrige forhold er nærmere beskrevet i kapittel 5.2 rammetilskudd og skatter.

I forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet ble skatteinntektene for kommunesektoren oppjustert ytterligere med 2 mrd. kroner for 2022. Dette gir en merskattevekst for Stjørdal på 74 mill. Prisveksten har vært betydelig høyere enn hva som ble anslått i RNB og kommunal deflator for 2022 er ytterligere oppjustert fra 3,7 % til 5,3 %.

Budsjettdokumentet for Stjørdal kommune har fokus på alle budsjetttrammer (både drift- og investeringsbeløp), og hvilke forutsetninger (budsjettpremisser) som er lagt til grunn.

3.1 Føringer for budsjett og økonomiplan 2023-2026 (strategidebatten)

3.1.1 Vedtak 16. juni 2022

1) I Stjørdal kommune skal det aktivt arbeides for god og stabil tjenesteyting for kommunenes innbyggere innenfor tilgjengelige økonomiske rammer hensyntatt lovpålagte føringer.

2) Det vises til kommunestyrets vedtak ved behandlingen av inneværende års budsjett- og økonomiplan og de føringer som der er lagt for arbeidet med neste års budsjett- og økonomiplan.

3) Helt grunnleggende i kommunens drift er god økonomistyring. Det skal tilstrebes et netto driftsresultat på minimum 1,5% i gjennomsnitt for økonomiplanperioden korrigert for variable engangsinntekter, dog skal netto driftsresultat ikke underskride 0,5 % i ett budsjettår. Det vises til bestemmelsene i kommuneloven om langsiktig økonomisk handlefrihet og anbefalingene fra Kommunenes Sentralforbund om konkrete nøkkeltall. For inneværende år foreligger det særskilte forhold at utgangen av perioden med statlig finansiert omsorg (SIO) kom før planlagt utgang i 2023. Dette er bakgrunn for den behandling og saldering av budsjettet som er gjort i mars 2022 og gjør at det i 2022 og 2023 er krevende å nå det fastsatte mål på 1,5 % i netto driftsresultat.

Det skal være et bærekraftig nivå på nye låneopptak.

Overskudd ut over anbefalt størrelse på disposisjonsfondet skal gå til egenkapital i investeringer. Det skal ikke innføres eller forberedes innført eiendomsskatt i perioden, verken på boliger-

fritids- eller næringseiendom. Utbygging av Halsen barneskole skal påbegynnes i 2023. Størrelsen på formannskapetets disposisjonspost skal ikke reduseres.

Kommunestyret ber Kommunedirektøren se nærmere på samhandlingen mellom barnehage, grunnskole og forebyggende enheter i forhold til å bistå barn tidlig i livsløpet. Dette på bakgrunn at vi har et mye høyere timetall som går til spesialundervisning enn landsgjennomsnittet og at det er utfordrende i forhold til lærernorm i den ordinære undervisningen.

4) Stjørdal skal ha de høyeste ambisjoner om en bymessig utvikling av sentrum. Sentrum skal utvikles til en god plass å leve og besøke. Satsingen på å bli arrangementskommune nr. 1 videreføres og forsterkes. Det skal ikke innføres parkeringsavgift på gatenivå i inneværende 4-årsperiode.

5) Stjørdal skal ta hele kommunen i bruk, med en målsetting om vekst i alle grendesamfunn. En nærmere avgrensning av disse grendene fastsettes endelig ved behandling av kommuneplanens arealdel. Der hvor man ser at denne veksten ikke oppnås skal det tas initiativ til tiltak for å motvirke en negativ befolkningsutvikling. I de lokalsamfunn hvor kommunen har en skole, og en barnehage i dag skal det også være det i framtiden.

6) Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak. Det skal iverksettes klimatiltak innenfor alle sektorer, og de tiltakene som gir mest effekt per krone skal prioriteres. Innenfor de rammer som er vedtatt i budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 søkes det å øke kapasiteten for å kunne gjennomføre tiltakene i naturmangfoldplanen. Jordvernet skal håndheves strengt, og i de tilfeller hvor dyrkajord nedbygges skal denne erstattes.

7) Stjørdal skal praktisere religionsfrihet. Dette innebærer en ja-holdning til samhandling mellom kommunen, kirker og trossamfunn.

8) Det er ikke funnet rom for avsetninger til investeringer i nytt beredskapshus i gjeldende økonomiplanperiode, og det er også usikkert når det vil kunne skje etter den tid. Stjørdal kommune har samarbeidet med flere andre offentlige aktører i mulighetsstudien for nytt beredskapshus, og hvor aktørene har et mer prekært behov for lokaliteter til sin virksomhet. Stjørdal kommune ser på mulighet for å kunne realisere et første byggetrinn av beredskapshuset for å innfri forventninger fra våre samarbeidsparter. Finansieringen av et slik første byggetrinn skal skje gjennom leieavtaler med relevante aktører.

9) Stjørdal kommune må ta en mer aktiv rolle i å bidra til at det bygges flere og mer rimelige boenheter, slik at flere gjøres i stand til å skaffe seg sin egen bolig.

I den vedtatte "Boligsosiale handlingsplan for 2020-2023" for Stjørdal kommune blir det pekt på at kommunen i større grad må benytte muligheten til å kjøpe boliger i nye boligprosjekt.

Tar kommunen et slikt aktivt grep så vil flere kunne realisere boligdrømmen gjennom "Fra leie til eie", samtidig som utbyggere hurtigere kan sette i gang nye boligprosjekt med et godt forhåndssalg.

Det settes av nødvendige økonomiske midler på de årlige budsjett til å både å fornye boligmassen og om nødvendig øke boligmassen. Utleie skal skje til "gjengs leie" slik vi tidligere har vedtatt, og netto skal denne satsningen ikke belaste kommunens driftsbudsjett.

10) Som generell føring for budsjettarbeidet stadfestes det at prinsippene for håndtering av budsjettavvik skal følges. Det vises til vedtak i forbindelse med strategiplan og saldering av budsjett juni 2021.

Stjørdal kommune skal levere gode tjenester til innbyggerne. Det skal settes et større fokus på tidlig innsats i alle faser og øke kvaliteten på tjenestene. For å oppnå dette er vi avhengige av at Stjørdal kommune er en attraktiv arbeidsgiver med engasjerte medarbeidere som har nok tid til å ivareta brukerne.

Vi har også en klima- og miljøkrise, der Stjørdal skal bidra med løsninger og gå foran ved å redusere utslippene og bevare arts mangfoldet.

Vedtakspunkt 2 viser til vedtak og føringer for inneværende års budsjett og økonomiplan. Sentralt i dette ligger de føringer som ble gitt i vedtak 17. juni 2021 (PS 65/21).

3.2 Finansielle måltall

Finansielle måltall, som den nye kommuneloven krever, skal bidra til et større fokus på langsiktighet. Vedtatte mål:

- **Netto driftsresultat (korrigert) skal være minimum 1,5 % i forhold til driftsinntektene**

Målkrevet er særs utfordrende å oppnå etter bortfall av inntekter etter uttreden av SIO-prosjektet. Lov- og bemanningskrav gjør det ekstra utfordrende å tilpasse kostnadssiden til en ny økonomisk virkelighet. Videre opplever Stjørdal som andre kommuner spesielle utfordringer for neste års budsjett knyttet til økt rente samt økt pris- og lønnsvekst. I KDs forslag til økonomiplan for 2023 til 2026 dannes et fundament for å etterleve resultatkravet på sikt.

- **Netto låneopptak ekskl. selvfinansierende lån, i økonomiplanperioden (4 år) skal ikke overstige 4 % av driftsinntektene**

Dette kravet skal bidra til en bærekraftig investeringsplan. Med knappe midler til drift er det viktig at man ikke pådrar seg ytterligere økte kapitalkostnader. Stjørdal har relativ høy gjeldsbelastning, og dermed relativt høye kapitalkostnader. For å få en bærekraftig investeringsplan over tid, bør det gjennomsnittlige låneopptak til ikke-selvfinansierende investeringer ligge på et lavere nivå enn hva handlingsregelen tilsier det maksimalt skal være. Anslagsvis betales det 50 mill. i avdrag på denne delen av anleggsmassen. Korrigert for deflator bør ikke gjennomsnittlig låneopptak være på mer enn 55 mill. per år.

I KDs forslag til økonomiplan for 2023 til 2026 etterleves maksimumskravet når en hensyntar bruk av egenfinansiering gjennom bruk av 90 mill fra disposisjonsfondet. Totalt forutsettes det investert for 341 mill i planperioden til ikke-finansierende investeringer. Fratrullet egenfinansieringen på 90 mill gir dette 245 mill. Årlig snitt på 61,25 mill per år overstiger hva som er bærekraftig over tid (55 mill). Bruk av disposisjonsfondet framgår av tabell i kap. 9.5.

- **Disposisjonsfondet skal være over 8 % av driftsinntektene.**

For å håndtere rimelig risiko må disposisjonsfondet være tilstrekkelig stort.

Fra det tidspunkt disposisjonsfondet når de anbefalte 8 % av brutto driftsinntekter, skal overskudd ut over dette brukes som egenkapital til investeringer. Dette vil i sin tur redusere netto låneopptak for kommunen, gi mindre kapitalkostnader, og som igjen frigjør midler til drift og aktivitet. Totalt er det 90 mill. som er tenkt brukt som egenkapital til investeringer med midler fra disposisjonsfondet i økonomiplanperioden 2023-2026. Driftsinntektene har økt, og vi har løftet minimumsbeløpet for disposisjonsfondet til 210 mill. eller mer.

3.3 Klima og miljøbudsjett

FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger til offentlig sektor skal ligge til grunn for Stjørdal kommunes virksomhet og økonomiplan. Da bærekraftmålene ble vedtatt i 2015, var det med en ny forståelse for at økonomi, sosial ulikhet og miljø må ses i sammenheng.

Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak. Målsettingen skal gjennomsyre all tjenesteytelse, og ulike handlingsalternativer vurderes opp mot den effekt de vil ha for denne hovedmålsettingen. Stadige initiativ tas for nye tiltak som kan bidra til å nå denne hovedmålsettingen. Kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2032 beskriver strategier for å nå denne målsetningen, og hvordan målet skal måles.

Kommunen erklærte videre i mai 2019 at vi nå lever i en klima- og miljøkrise, og at vi må ha konkrete planer for hvor mye utslippskutt vi skal gjøre, og hvordan vi skal gjøre dette, år for år framover.

Klimabudsjettet vil fungere som en handlingsdel for del om klimagassutslipp i klima- og miljøplan. Klimabudsjettet vil være del av kommunens strateginotat, budsjett og økonomiplan, og i størst mulig grad integreres i alle prosesser i økonomiårshjulet. Klimatiltakene i klimabudsjettet skal planlegges for og dokumenteres gjennomført for hvert enkelt hovedområde i kommunen.

For at Stjørdal kommune skal nå sine klima- og miljømål er det avgjørende at arbeidet med klima- og miljø settes i system, og at hensynet til klima og miljø er en del av alle kommunens planer og aktiviteter. Kommunen vil ivareta klima- og miljøperspektivet i all planlegging og planverk, både på kommuneplannivå, reguleringsnivå, og i enkeltutredninger

3.3.1 Ramme til katalyserende klima- og miljøtiltak

Klima- og miljøtiltak skal etter hovedregel finansieres gjennomføres hovedområdenes egne investerings- og driftsbudsjetter. I tillegg foreslås det at det settes av 2,5 mill. til klima- og miljøtiltak årlig. Dette skal være katalyserende midler for omstilling til lavutslippsløsninger, klimatilpasning og ivaretagelse av naturmangfoldet i kommunen. Kommunens rolle er i mange tilfeller å være en pådriver, samarbeidspartner, og tilrettelegger, ettersom flere store utslippskilder ikke er i kommunal besittelse. Foruten å sikre gjennomføringen av prioriterte tiltak, er budsjетtrammen for klima og miljø innrettet mot aktiviteter som styrker beslutningsgrunnlaget for koordinering av klima- og miljøarbeidet i Stjørdal kommune.

Kommunedirektøren vil i tillegg styrke budsjettet for gjennomføringen av klima- og miljøtiltak ved å søke ekstern prosjektfinansiering, eksempelvis fra Miljødirektoratet, Statsforvalteren og Enova. Deler av budsjетtrammen er derfor planlagt brukt som egenandel til eksternt finansierte tiltak.

Tabell viser en overordnet fordeling av ramme til katalyserende midler til klima- og miljøtiltak for økonomiperioden 2023 – 2026.

	2023	2024	2025	2026
Investeringsmidler	2,5 mill.	2,5 mill.	2,5 mill.	2,5 mill.

4 Faktadel

4.1 Befolkningsutvikling

Tabellen viser registrert folketall i Stjørdal fordelt på aldersintervall for perioden fra 1. januar 2020 og som prognose for årene 2023 og utover. Prognosen er utarbeidet basert på tallgrunnlag fra Trondheim kommune for Trondheimsregionen, og i første kolonne SSB-tall med faktiske befolkningstall, pr 1. januar 2020.

Prognosetallene nedenfor er oppdaterte med basis i faktisk befolkningssammensetning ved siste årsskifte og beregningene er oppdatert. Som følge av en vesentlig lavere befolkningsvekst i 2021 og hittil i 2022 enn forutsatt, blir tallene for resten av perioden redusert tilsvarende og vekstnivået noe nedjustert. I forrige strateginotat var folkemengden pr 01.01.2022 beregnet til 24 449, noe som er 162 flere enn hva som ble den faktiske folketallsstørrelsen.

Aldersgruppe	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0 år	220	240	230	230	227	227	228	232	235	239	242
1-5 år	1 349	1 308	1 273	1 254	1 222	1 225	1 237	1 229	1 232	1 237	1 247
6-12 år	2 230	2 189	2 189	2 131	2 124	2 060	2 016	1 992	1 966	1 939	1 923
13-15 år	932	992	1 003	1 036	1 010	1 028	987	984	956	955	938
16-19 år	1 314	1 264	1 246	1 286	1 321	1 343	1 387	1 384	1 384	1 372	1 343
20-66 år	14 160	14 228	14 169	14 198	14 262	14 307	14 385	14 470	14 578	14 660	14 721
67-79 år	2 917	3 003	3 068	3 121	3 169	3 211	3 206	3 215	3 236	3 230	3 261
80-89 år	839	876	936	984	1 032	1 119	1 218	1 307	1 356	1 444	1 514
90 år+	184	183	173	184	199	196	200	206	227	234	250
Sum	24 145	24 283	24 287	24 424	24 566	24 716	24 864	25 019	25 170	25 310	25 439

Årets prognose viser et lavere fødselstall enn i i forrige prognose og som følge av dette også lavere tall i aldersgruppen 1-5 år og 6-12 år.

Prognosetallene for de øvrige aldersgruppene er noe lavere enn sist år. Prognosen fra Trondheimsregionen er basert på SSB's befolkningsframskriving fra 5. juli 2022.

Trondheimsregionens prognoser ligger noe høyere enn SSB's framskrivingstall for Stjørdal.

4.2 Status drift

Stjørdal kommunes driftsinntekter endte opp med samlede inntekter på 2 590 mill. for 2021. Hovedårsaken til det solide resultatet på 148 mill. i 2021 var høyere skatteinngang enn antatt, SIO-inntekter, kostnadstilpasninger, lavere netto finanskostnader og god avkastning på likviditet.

Prognosen for 2022 er langt fra like positiv. Dette til tross for at skatteanslaget som nå ligger til grunn er 74 mill. høyere enn opprinnelig budsjett. Godt resultat både i 2020 og 2021 gir langt høyere disposisjonsfond enn hva som lå til grunn for årets budsjett. Fra å ikke kunne budsjettere med bruk av egenkapital til investeringer i 2021 kan vi nå legge til grunn 50 mill. i 2023.

	Prognose 2022	Regnskap 2021
Sum driftsinntekter	2 650 000	2 590 394
Sum driftsutgifter	2 645 000	2 454 524
Brutto driftsresultat	5 000	135 870
Netto driftsresultat	3 424	148 051
Netto driftsresultat i %	0,1 %	5,7 %
Korrigert netto driftsresultat	-6 576	137 551
Korrigert netto driftsresultat %	-0,3 %	5,3 %

5 Inntektsgrunnlag

5.1 Innledning

Rammetilskudd og skatter er ført opp slik de framkommer i statsbudsjettet for 2023 og i KS sine prognosemodeller. Skatt og rammetilskudd er i tillegg vurdert opp mot den reelle befolkningsveksten Stjørdal har hatt de siste årene, og som forventes fremover. Generelle og øremerka statstilskudd er ført opp med beløp og føringer som ligger i statsbudsjettet.

Satsene for egenbetaling og avgifter er justert opp for prisstigning, og i forhold til selvkost der dette skal gjelde. Finansinntekter er beregnet ut fra prognose for overskuddslikviditet, forventede utbytter og prognosene for rentenivået (markedsprisingen for perioden fra 2023 til 2026).

5.2 Rammetilskudd og skatter (inntektssystemet for kommunesektoren)

Regjeringen legger opp til en vekst i kommunenes frie inntekter i 2023 sammenlignet med anslag på regnskap 2022 tilsvarende 3,5 % nasjonalt. Økningen for Stjørdal er på 53,6 mill., tilsvarende 3,6 %. Veksten er regnet fra anslag på frie inntekter 2021. Som frie inntekter regnes skatt på inntekt, formue og naturressursskatt, samt rammetilskudd. Veksten i frie inntekter skal dekke all pris- og lønnsvekst og endringer i oppgaver og demografi (se nærmere om inntektssystemet under). Pris- og lønnsvekst er anslått til å bli 3,7 % for 2023.

Tall for Stjørdal kommune (faste 2023-kroner fra og med 2023):

Økonomiske oversikter	2021	2022*	2023	2024	2025	2025
Skatt på inntekt og formue	694 242	728 896	711 288	711 288	711 288	711 288
Skatteutjevning	137 594	159 943	136 067	139 530	139 505	139 490
Ordinært rammetilskudd	281 839	603 384	698 213	704 382	701 407	701 422
Sum skatt og rammetilskudd (avr.)	1 113 675	1 492 223	1 545 568	1 555 200	1 552 200	1 552 200
Forsøksordning omsorg**	-346 851					
Inklusive forsøksordning	1 460 523					

* Frie inntekter i tråd med anslagene for 2022 i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjett for 2023.

**Statlig finansiering av omsorgstjenester. Her vises beløpet som trekkes ut, og hva skatt og rammetilskudd hadde vært uten forsøksordningen.

Inntektssystemet

Det statlige inntektssystemet, med alle sine indikatorer og vekting av disse, beregner i detalj hva kommunen skal ha av utgifter og dermed frie inntekter i form av skatt og samla rammeoverføring. I henhold til det statlige inntektssystemet skal Stjørdal være en rimelig kommune å drifte med en kostnadsindeks i nærheten av 1 som er snittet for kommunene.

Nedenfor er siste oppdaterte kostnadsindeks for 2023 på 1,0047 mot 1,0052 i 2022. Dette er en helt marginal nedgang i beregnet utgiftsbehov og tilsier at Stjørdal kommune driftes på samme kostnadsnivå per innbygger neste år som i år. Denne økningen utgjør 204 tusen mindre i samlet overføring knyttet til alle innbyggerne. Imidlertid er det mange endringer, både i demografiske og sosiale kriterier, som ligger til grunn.

Gr.lag budsjett 2023 Folketall 1.juli 2022	Vekt	Antall landet	Antall Stjørdal	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	Endring fra foregående år
					1000 kr	1000 kr
0-1 år	0,0057	109 740	458	0,9323	-592	-388,7
2-5 år	0,1361	228 507	1 029	1,0060	1 251	2 822,4
6-15 år	0,2645	643 155	3 177	1,1035	42 032	1 496,3
16-22 år	0,0236	453 296	2 162	1,0655	2 373	-417,8
23-66 år	0,1049	3 138 464	13 364	0,9513	-7 850	-250,3
67-79 år	0,0567	639 203	3 106	1,0855	7 444	699,9
80-89 år	0,0767	196 967	957	1,0854	10 057	3 666,4
over 90 år	0,0385	46 460	169	0,8126	-11 075	-2 527,1
Basistillegg	0,0159	275	0,5820	0,4735	-12 851	-798,7
Sone	0,0100	21 404 993	69 341	0,7237	-4 242	-372,9
Nabo	0,0100	9 740 388	46 859	1,0747	1 147	-28,3
Landbrukskriterium	0,0021	1	0,0071	1,5809	1 873	195,1
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandir	0,0071	48 588	225	1,0345	376	980,5
Flyktninger uten integreringstilsk	0,0084	177 206	675	0,8509	-1 922	23,2
Dødlighet	0,0454	40 709	176	0,9658	-2 382	-978,7
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0188	107 249	528	1,0998	2 881	2 385,6
Lavinntekt	0,0118	285 349	841	0,6584	-6 188	-675,1
Uføre 18-49 år	0,0064	121 768	635	1,1650	1 621	127,7
Opphopningsindeks	0,0095	234	0,4828	0,4615	-7 853	-809,0
Aleneboende 30 - 66 år	0,0193	515 435	1 838	0,7966	-6 026	-516,3
PU over 16 år	0,0486	20 146	97	1,0756	5 642	2 192,6
Ikke-gifte 67 år og over	0,0454	388 016	1 717	0,9885	-798	210,6
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0165	41 008	164	0,8950	-2 659	-6 826,1
Innbyggere med høyere utdannin	0,0181	1 533 254	5 626	0,8197	-5 009	-415,8
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,00472	7 248	-204
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr					7 248	
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler					-12 552	
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)					-5 304	
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:					62 859	

Som en ser av grunnlaget, har Stjørdal nå færre barn i aldersgruppen 0-1 år enn landssnittet. For å få snittet skulle det ha vært nærmere 500 barn 0-1 år. Videre ser vi nå at det er nedgang på 8 grunnskoleelever (fra 3 185 til 3 177). Isolert gir dette en økning på 1,5 mill. til tross for nedgangen. Årsaken er økt vektning av kriteriet og at elevtallsøkningen for landet er marginal sammenliknet med fjoråret. Indeks 1,1035 betyr at det er 10,35% flere grunnskoleelever på Stjørdal enn i en snittkommune. For å se totaleffekten for Stjørdals økonomi knyttet til grunnskole må en også hensynta at Stjørdal har en relativ stor andel som går på private skoler (se 3. nederste rad) som gir et fratrekk på kr 12,55 mill (11,57 mill. i fjor). Samtidig økte antall personer i gruppen 80-89 år med 44. Dette gir oss 10,1 mill. mer enn snittkommunen og 3,7 mill. mer enn i statsbudsjettet for 2022. Dog ble det 10 færre i aldersgruppa 90+, noe som ga en nedgang på 2,5 mill. i forhold til budsjett 2022. Effekten ble redusert noe av at antallet 90 år+ for landet ble redusert fra totalt 47 036 til 46 460.

Som forklaring til tabellen kan en eksempelvis se på barn 1 år uten kontantstøtte. Stjørdal har 164 som ikke mottar kontantstøtte per 1.7.22, mot 206 per 1.7.2021. For landet er det 41 008 barn (mot 38 895 barn i 2021) 1 år uten kontantstøtte. Siden Stjørdal har færre enn normalkommunen; indeks 0,8950 (indeks i fjor 1,1761), gir dette redusert rammetilskudd på 2,7

mill. for 2023 mot at vi fikk 4,2 mill. i fjor pga 18% flere enn landssnittet. At det i Stjørdal kommune gis barnehageplass til ikke-rettighetsbarn kompenseres ikke i inntektssystemet.

I tillegg øker antall elever i private skoler i Stjørdal. Dette medfører ett nedtrekk på ytterligere 1 mill. i forhold til 2022 budsjettet. Samlet endring for Stjørdal er et nedtrekk på 12,6 mill.

- Grunnlag statsbudsjett 2018 = 116 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2019 = 136 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2020 = 184 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2021 = 198 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2022 = 223 elever
- Grunnlag statsbudsjett 2023 = 239 elever

Inntektssystemet tar ikke høyde for at Stjørdal har valgt en desentralisert struktur for sitt tjenestetilbud, og at kommunen som vekstkommune har store investeringer og dermed noe høyere kapitalutgifter.

5.3 Generelle statstilskudd

I forslag til økonomiplan for 2023-2026 har kommunedirektøren lagt til grunn følgende inntektsanslag for de generelle statstilskuddene, se kommentar etter tabellen:

Tall i 1000 kr.

Generelle Statstilskudd	2021 Regn	2022 Bud	2023 Bud	2024 Bud	2025 Bud	2026 Bud
Inv.komp skole	168	162	139	117	94	94
Inv.komp omsorg/sykehjem	3 100	3 110	3 100	3 090	3 080	3 080
Vertskommunetilskudd	12 760	11 300	11 300	11 300	11 300	11 300
SUM	16 028	14 572	14 539	14 507	14 474	14 474
Integreringstilskudd flyktn.	34 914	32 760	61 760	62 000	62 000	62 000
Totalt	52 797	47 332	76 299	76 507	76 474	76 474

Investeringskompensasjon for omsorgsboliger og skolebygg justeres i tråd med Husbankens prognoser per mai 2022.

Vertskommunetilskuddet, som kommunene mottar som tidligere vertskommune for mennesker med omfattende tjenestebehov, er i kommende økonomiplanperiode lagt på et noe lavere nivå enn tidligere. Dette er basert på innrapportering til helsedirektoratet og anslag fra vertskommunesammenslutningen.

Integreringstilskuddet øker kraftig knyttet til situasjonen i Ukraina. Inntektsanslagene er basert på vedtatt bosetting i år. Vi er noe usikker på bosettingsbehovet for 2023. IMDis anmodningsbrev vil komme senere i år (antagelig i november).

5.4 Finansinntekter

Dette omfatter bl.a. kommunens renteinntekter på overskuddslikviditet og renter på forvaltningslån (videreutlån).

Fra 2023 må det legges til grunn høyere renteinntekter på grunn av høyere innskuddsrente. Økningen i renter på videreutlån er knyttet til høyere utlån og høyere renter. Forventet/budsjettert utvikling:

Tall i mill.kr	R-21	B-22	B-23	B-24	B-25	B-26
Renteinntekter	6,0	5,0	7,9	7,9	7,9	7,9
Renter videreutlån	10,0	11,0	17,0	18,6	19,6	20,6
Aksjeutbytte	9,6	11,8	11,9	12,0	12,0	12,0
Ref. kap.kostn. Stj.hallen	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
Avkastning «kraftfondet»	4,4	1,2	1,6	2,0	2,4	2,4
SUM	31,0	30,0	39,3	41,4	42,8	43,8

Det er forutsatt aksjeutbytte fra Tangen næringsbygg på 1,5 mill. i hele økonomiplanperioden. Videre er det lagt inn utbytte fra NTE på 10 mill. basert på signaler om fremtidig utbyttepolitikk og eierandel på 13,26 %. Det er lagt til grunn en forutsetning om fremtidige utbytter fra Stjørdal fjernvarme etter siste kapitalinnskudd. Det er lagt inn forsiktig anslag på 0,3 mill. i 2022 økende til 0,5 mill. i 2024 og videre.

Refusjon av kapitalkostnader fra fylkeskommunen knyttet til Stjørdalshallen føres under finanskapittelet og tilfører kommunen årlig ca. 1 mill. for å dekke låneopptak og dertil avdrags- og rentekostnader. Avtalen med fylket gjelder frem til år 2052.

5.5 Egenbetaling

Stjørdal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at kommunens merkostnader med å frembringe tjenestene, skal dekkes av det brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

Årsgebyr vann – Fastavgiften økes med 58,1 % og forbruksgebyret økes med 13,6 % etter selvkostberegning. Dette gir en samlet økning på 30 % i forhold til 2022. Dette skyldes hovedsakelig økte kapitalkostnader på grunn av økt rente.

Årsgebyr avløp – Fastavgiften økes med 90,9 % og forbruksgebyret reduseres med 1,9 % etter selvkostberegning. Dette gir en samlet økning på 20 % i forhold til 2022. Dette skyldes hovedsakelig økte kapitalkostnader på grunn av økt rente.

Tilkoblingsavgift vann og avløp – holdes uendret.

Slamtømming – økes med 2 % etter selvkostberegning.

Feiing – Vedtatte priser økes med 23,3 % etter selvkostberegning.

Byggesaksgebyr – holdes uendret etter selvkostberegning.

Renovasjon – i henhold til beregning og vedtak i Innherred Renovasjon IKS.

Prisen for årskort og halvårskort for Squashhallen i Hegra holdes uforandret.

Priser for torgleie ble endret i K.sak 56/22 den 16.06.22 og endres ikke.

Det innføres nye gebyrer knyttet til arbeid på og ved vei og koordinering av graving:

- Utstedelse av grave/arbeidsvarslingstillatelse kr 4 600,-

- Utstedelse av tillatelse for tiltak for koordinering av graving kr 2 000,-
- Kontrollgebyr kr 500,-
- Ulovlig graving/graving uten tillatelse kr 9 200,-
- Manglende istandsettelse av området kr 13 500,-

For gategrunnsleie så innføres gebyr for manglende tillatelse til bruk av gategrunn og gyldig arbeidsvarslingstillatelse på kr 4 600,-.

Satser for gategrunnsleie økes litt mer enn deflator (til hele kr).

For kulturskolen og Kimen kulturhus økes prisene med 6,6 % med unntak av biblioteket. Faste leietakere som booker øvelser/arrangement for hele året, kan oppnå kvantumsrabatt.

Barnehagesatsene er i henhold til statens satser for makspris, en reduksjon fra kr 3 050 til kr 3 000 for helplass per måned.

Enkelte satser for gamle etat omsorg justeres med basis i grunnbeløpet i folketrygden. Betalingssatser for praktisk bistand og kost er foreslått økt ut over kommunal deflator for 2023, noe som fremlegges i egen sak.

Gebyrer på bevillings- og tobakksskadeavgift er korrigert ut fra nye satser i forskriften.

Stjørdal kirkelig fellesråd endrer sine satser i tråd med kommunen.

Festeavgiften økes til kr 300 pr år (faktureres for 10 år) jfr vedtak Ksak

Alle andre betalingssatser økes med 6,6 %. Deflator har økt med 3,7 % og korrigert prisvekst for 2022 er også hensyntatt (5,3 % - 2,5 %). Det vises til vedleggene *Gebyrer og betalingssatser* og *notat Kommunale gebyr*.

5.6 Andre inntekter

Stjørdal kommune har ingen andre inntekter av varig karakter som kan legges inn i driftsbudsjettet. Kommunen har imidlertid innarbeidet alle kjente inntekter av ikke varig karakter, i driftsbudsjettet for 2023.

6 Utgiftsgrunnlag

6.1 Innledning

Utgiftene i vedtatt økonomiplan 2022-2025 ligger til grunn for forslag til økonomiplan 2023-2026. Forslag til endringer i forhold til vedtatt budsjett og økonomiplan 2022-2025 framkommer av kapittel 9.2. I kapittel 10 framkommer alle endringer fordelt per rammeområde for alle år i økonomiplanperioden 2023-2026. Dette sammen med nye vedtak, endrede kapitalutgifter og nytt inntektsgrunnlag fra statsbudsjettet (frie inntekter) for 2023 gir rammer for kommende økonomiplanperiode.

6.2 Lønns- og prisutvikling

Ved sammenstillinger over flere år er det vanlig å eliminere den forskjellige lønns- og prisutviklingen en kan ha fra år til år, ved å foreta sammenligningen i faste priser. Endringer i tallene beskriver en aktivitets-/omfangsendring. Kommunedirektøren vil derfor, som for tidligere år, fremstille alle tall i faste 2023-priser i sitt strateginotat for 2023-2026. Vi har forutsatt en årlig prisvekst fra 2023-2026 på 2,0 %. Dette for å beregne faste priser på kostnadsbeløp som ligger nominelt på samme nivå i hele økonomiplanperioden.

Samlet pris- og lønnsvekst for 2023 er i statsbudsjettet anslått til 3,7 %, hvorav årslønnsveksten er forutsatt å bli 4,2 %.

Inneværende års pris- og lønnsvekst har vært langt høyere enn hva vi fikk kompensert for i statsbudsjettet for 2022 (økning fra 2,5 % til 5,3 %). Dette ble i revidert nasjonalbudsjett kompensert kommunesektoren gjennom å vise til den høye skatteinngang som nå tilfaller kommunene. Imidlertid har vi ikke justert i inneværende år for hverken brukerbetalinger, satser eller gebyrer. Dette gjøres gjennom budsjettvedtak i desember. Gebyrer og satser foreslås å øke med 6,6 % for 2023. Dette er ekstra pris- og lønnsvekst i år (+2,8 %) inklusive pris- lønnsvekst neste år (+3,7 %). Samlet blir dette totalt 6,6 % ($1,028 \cdot 1,037 - 1 = 6,6 \%$).

Avsetningene til fremtidige lønnsøkninger er gjort på en samlet post for hele kommunen under ansvar 9 Finans. Posten skal dekke både selve lønnsøkningene, nødvendig pensjonskostnad og arbeidsgiveravgift for kommunalt ansatte og politisk godtgjørelser. Lønnsreserven (avsetning lønnsoppgjør) er satt til 36 mill. Denne består av resterende avsetning for lønnsoppgjør 2022 og tariffoppgjør i 2023.

6.3 Pensjonskostnader

Pensjonspremiene som kommuner og fylkeskommuner betaler inn til pensjonsordningene har de siste årene vært høyere enn de regnskapsmessige pensjonskostnadene. Dette har gitt en oppbygging av et akkumulert premieavvik i regnskapene. Veksten i de regnskapsmessige pensjonskostnadene har vært jevn, men likevel noe svakere enn veksten i premiene. Akkumulert premieavvik var ved utgangen av 2021 på 100 mill. I løpet 2023 vil premieavviket øke til omtrent 150 mill.

Premieavvik forklares som differansen i kr mellom det kommunen betaler inn i pensjonspremie til pensjonsselskapet (for eksempel KLP) og en beregnet kostnad basert på kriterier fastsatt av finansdepartementet. Når premieinnbetalingen overstiger den beregnede pensjonskostnaden, oppstår et positivt premieavvik. Dette er ikke reelle midler, men det skal behandles som en inntekt som rent teknisk

reduserer den samlede pensjonsutgiften i regnskapet. Positivt premieavvik avsettes i balansen som gjeld og må tilbakeføres til drift etter gjeldene regler. Dette er såkalt amortisering. Netto premieavvik er premieavvik minus amortisering. Positive premieavvik kan skjule ubalansert drift i regnskapet dersom dette gir et positivt netto premieavvik. Positive premieavvik er i realiteten et driftslån som må belastes driften på et senere tidspunkt – såkalt amortisering.

Det er ikke mulig å lage en entydig prognose på fremtidige netto premieavvik i økonomiplanperioden. Slike prognoser finnes ikke, men det en vet er at Stjørdal kommune har et akkumulert premieavvik som skal amortiseres. Det er derfor en stor risiko for at denne amortiseringen vil redusere driftsresultatet.

I tabellen nedenfor vises hvor mye som kostnadsføres som pensjon av lønnsgrunnlaget (inkl arb.giv.avg) basert på beregningene vi har fått fra våre pensjonskasser (KLP og SPK):

Pensjonskostnader 2019-2023 (%)

<i>Arbeidsgivers andel *</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Statens pensjonskasse	10,25	10,25	10,25	9,25	8,25
KLP sykepleiere	13,75	12,00	12,00	12,50	12,34
KLP ordinær/fellesordning	14,09	13,23	13,23	12,00	11,56

Pensjonskostnader kostnadsføres fortløpende i forbindelse med regnskapsføring av lønnsutgifter. Hvis det blir avvik i løpet av 2023 vil dette bli bokført på finansområdet. I tillegg belastes arbeidstaker med 2 % av det samme grunnlaget.

Nedgangen i pensjonssatser fra 2022 til 2023 er trukket i rammene:

Tall i kr	Trekk i øk.plan
Velferd	4 237 000
Samfunn	545 000
KDs stab	29 000
Økonomi og organisasjon	83 000
Politisk	29 000
Kommunedirektør	6 000
SUM	4 929 000

Ved å belaste pensjonskostnader basert på pensjonskostnaden korrigert for premieavvik så belastes VR-samarbeidene lavere pensjonskostnad enn hva som betales i pensjonsutgifter.

6.4 Øvrige budsjettforutsetninger 2023

Kontrollkomiteen sluttet seg 10. september til det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2023 for kontrollkomiteen, med en total ramme på 2 127 000,- mot 2 043 000,- i budsjett 2022. Av dette er 1 498 000,- (1 468 000,- i 2022) kjøp av revisjonstjenester, 175 000,- (142 000,-) utgifter kontrollkomiteen, kjøp av tjenester 60 000,- og 381 000,- (370 000,-) kostnad med sekretariatet. «Kjøp av tjenester» er knyttet til eventuelt ekstraordinært ressursbehov i kontrollsammenheng.

7 Investeringer

7.1 Investeringsplan 2023-2026, tallgrunnlag

Nedenfor er forslag til investeringer i planperioden. Det er gjort en kritisk gjennomgang av alle investeringsprosjekt gitt de høye rentene og utfordringer med å få budsjettet i balanse. Som grunnlag er strategidokument og vurdering av finansiell bærekraft. Økte investeringer medfører økte kapitalutgifter – renter og avdrag, og dette må derfor finansieres ved tilsvarende kutt i driftsbudsjettet.

Økonomiplan 2023 - 2026	23-26	Rev. 2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
IKT VARIT	20 000	5 500	5 000	5 000	5 000	5 000
IKT-utstyr Velferd	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SUM IKT	24 000	6 500	6 000	6 000	6 000	6 000
Kirkelig fellesråd Gravlund	1 200	300	300	300	300	300
Kirkelig fellesråd Kirker	2 000	500	500	500	500	500
SUM fellesprosjekt og annet	3 200	800	800	800	800	800
Nærmiljøanlegg - spillemidler	800	200	200	200	200	200
Utstyr Helse og omsorg	2 000	2 500	500	500	500	500
SUM Velferd	2 800	2 700	700	700	700	700
Universell utforming/tilpasning bygg	8 000	4 200	5 000	1 000	1 000	1 000
IKT Infrastruktur i bygg	2 000	500	500	500	500	500
Inventar og utstyr møterom Rådhus	-	1 000				
Kjøp av barnehage	-	16 914				
Halsen skole	276 500	11 900	55 000	100 000	97 500	24 000
Hegra ungdomsskole	900	35 500	1 500	-		-600
Uteanlegg inkl trafiksikkerhet skole og barneh.	1 500	3 300		500	500	500
Omsorgsboliger Lillemoen	-	1 700	-			
Utredning av videre bruk Halsen sykehjem	2 500	500	2 000	500		
Fosslia omsorgssenter	69 150	120 000	69 150			
Bruk av tilskudds og fondsmidler	-140 000		-140 000			
ENØK	5 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 000
Ekstraord.vedl./rep. Bygg	5 300	1 500	1 500	1 500	1 500	800
Tilpasning Husmorhuset Bonitas Meierivn. 17	1 600	400	1 600			
Miljørettet helsevern - tiltak bygg	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Frigårdsvegen 95	-	2 000				
Øverlands Minde	-4 300	4 800			-4 300	
Fjellhallen tak	-	29 000				
Parkering Storvika og Molovika	-	2 500				
Utvikling torget	-	1 500				
Grendefelt	2 000	6 000	2 000	-		
Handlingsplan grønt	2 000	500	500	500	500	500
Basishall	13 000	-	23 000	-10 000		
Maskinpark/utstyr veg, park idrett	9 920	2 480	2 480	2 480	2 480	2 480
Kommunale veger	49 000	11 000	11 500	12 000	12 500	13 000
Veger gatelys	1 200	300	300	300	300	300
Mulighetstudie ny brannstasjon	500		500			
Div redn.utst., biler,samb.	3 900	12 600	450	1 350	1 650	450

Økonomiplan 2023 - 2026	23-26	Rev. 2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
Salg av næringsareal	-49 500	-8 900	-8 000	-15 000	-15 000	-11 500
Klimatiltak	10 000	1 100	2 500	2 500	2 500	2 500
Byvekstavtale	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Riving og sikring Hegra	11 200	300	7 700	3 500		
Ras og Erosjonssikring	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kunst i det offentlige rom	2 500	625	625	625	625	625
Bergkunstsentert	8 900	-	8 100	800	-	
Nytt biblioteksystem	-	1 000				
Diverse utstyr/inventar Kimen	550	100	100	100	250	100
Maskinpark - Renhold	1 000	250	250	250	250	250
SUM Samfunn	310 820	270 069	53 755	108 905	108 255	39 905
SUM ikke-selvfinansierende	340 820	280 069	61 255	116 405	115 755	47 405

Det er gjort en endring i oppsettet ved at investeringsmidler til IKT samles under IKT og at alle byggetekniske tiltak innen oppvekst og omsorg samles under Samfunn som gjennomfører tiltakene.

Økonomiplan 2023 - 2026	23-26	Rev. 2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsprosjekt, 1000 kr	Øk.plan	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV	Nto INV
Boliger Lillemoen	-	31 600				
Boliger, jfr.boligsosial plan	42 000	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Robuste boliger	7 000	3 000	7 000			
Utskifting bilpark	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tomtemod. Boliger (selvk.)	4 500	4 000	4 500			
Solgte boligtomter	-6 000		-3 700	-1 000	-1 300	
Næringsarealer (selvkost)	7 200	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Forebyggende avd. utstyr og bil	2 280	120	1 020	1 020	120	120
Vannverk (avg.fin)	271 000	23 000	57 000	172 000	22 000	20 000
Avløp(avg.fin)	86 000	20 000	22 000	22 000	22 000	20 000
SUM Selvfinansierende	417 980	95 020	101 120	207 320	56 120	53 420
SUM TOTALT	758 800	375 089	162 375	323 725	171 875	100 825

Fargekoding jfr. vedtak Økonomireglement K.sak 12/21 den 28.01.21

Rød – Behov og konseptutvikling Kalkyle 0. Usikkerhetsgrad +/- 30 %

Gul – Prosjektering Kalkyle 1. Usikkerhetsgrad +/- 20 %

Grønn – Gjennomføringsfase Kalkyle 2. Vedtatt budsjettramme

	Øk.plan	Rev 2022	2023	2024	2025	2026
SUM ikke-selvfinansierende	340 820	280 069	61 255	116 405	115 755	47 405
SUM Selvfinansierende	417 980	95 020	101 120	207 320	56 120	53 420
TOTALT	758 800	375 089	162 375	323 725	171 875	100 825

Brutto investeringsnivå er høyere enn hva tabellen overfor viser. Dette skyldes at tippemidler, husbanktilskudd, salg av eiendom og momskompensasjon er hensyntatt. Anslag brutto investeringer i økonomiplanperioden er på over 1,1 milliarder.

7.2 Investeringsplan 2023-2026, kommentarer prosjekt

IKKE-SELVFINANSIERENDE OMRÅDER

IKT VARIT

Årlig beløp på 5 mill. skal dekke både Værnesregionen og Stjørdals egne IKT-prosjekter. Det pågår mange digitaliseringsprosjekter og flere kommer.

IKT-utstyr Velferd

Årlig beløp på 1,0 mill. til utskifting/fornyning av IKT utstyr innen velferdsområdet videreføres.

Kirkelig fellesråd

Årlig beløp på 0,3 mill. til gravlunder og 0,5 mill. til kirker videreføres.

Nærmiljøanlegg – spillemidler

Årlig beløp på 0,2 mill. til forskuttering av spillemiddeltiltak videreføres.

Utstyr Omsorg

Årlig beløp på 0,5 mill. til utskifting/fornyning av utstyr innen omsorgstjenesten. Beløpet skal også dekke mindre ombygginger/tilpasninger.

Universell utforming/tilpasning bygg

Universell utforming/tilpasning bygg er økt med 4 mill. i perioden, sammenlignet med Strateginotat 2023-2026. De største postene her er nødvendige tilpasninger ved Stokkan ungdomsskole samt Sandskogan barnehage.

IKT infrastruktur bygg

Årlig beløp på 0,5 mill. til forbedring av IKT infrastruktur i eksisterende bygg.

Halsen barneskole

Prosjektet som ble vedtatt desember 2021 er en skole med beregnet normalkapasitet på 483 elever og totalkapasitet på 536 elever. Total vedtatt kostnadsramme er på 277,5 mill. kr. (inkl. 12,5 mill. kr. som er usikkerhetsavsetningen i prosjektet.) Oppstart av byggarbeidene er planlagt til vår/forsommer 2023. Prosjektet blir gjennomført som et samspillprosjekt, og samspillskontrakt ble inngått med Veidekke entreprenør AS sommeren 2022. En hektisk planlegging og prosjekteringsfase ble påbegynt i begynnelsen av september, med en oppstartssamling der både brukere, rådgivere og deltagende entreprenører deltok. Prosjekteringsfasen vil pågå frem til de fysiske arbeidene starter opp. Paviljongen fra gamle Hegra barneskole flyttes til Halsen i løpet av vinteren 2022/23. Deler av skolen kan da rives slik at det blir klart for oppstart av byggarbeidene. Byggarbeidene planlegges å vare i maksimum to år, slik at undervisning i nye lokaler starter høsten 2025. Da rives gjenstående bygg slik at utomhusarbeidene kan starte opp. Uteområdene vil deretter være ferdig opparbeidet våren 2026. SSBs byggekostnadsindeks er lagt til grunn for prisstigning, og per september 2022 tilsier indeksen en prisstigning på 13 mill for prosjektet. Beløpet er lagt til år 2026.

Hegra ungdomsskole

Rehabiliteringen av Hegra ungdomsskole er gjennomført som et samspillprosjekt. Byggarbeidene startet høsten 2021. Det har vært god fremdrift i prosjektet, i henhold til

oppsatt plan, og ferdigbefaringer er gjennomført. Møbelleveranser er påbegynt og innflytting i nye lokaler skjer i november. Ungdomsskolen har i byggeperioden hatt midlertidige lokaler i gamle Hegra barneskole.

Uteanlegg inkl. trafiksikkerhet skoler og barnehager

Trafiksikkerhetstiltak ved Skatval skole er gjennomført, men det gjenstår noe arbeider i uteområdene. Et årlig beløp på 1,0 mill.kr til generell avsetning for uteanlegg skoler og barnehager videreføres, da behovet for utskiftninger er stort. Lovkrav til løsninger og utførelse for uteleker påvirker kostnadene. Behov kartlegges og rulleres årlig.

Utredning av videre bruk Halsen sykehjem

Det er avsatt 0,5 mill. kr. i 2022, og videre 2 mill. kr. i 2023 og 0,5 mill. kr. i 2024 for å utrede behovet for nye omsorgsplasser og eventuelle andre tjenestebehov, samt plassering av disse. Utredningen er i startfasen, og en teknisk tilstandsanalyse planlegges gjennomført i løpet av vinteren. Rapport fra utredningen skal legges frem tidlig 2024.

Fosslia omsorgssenter

Omfang og kostnadsramme for utvidelsen av Fosslia omsorgssenter ble vedtatt i kommunestyret høsten 2020. Bygg A, B og C ferdigstilles og overleveres i uke 44 i inneværende år og innflytting av beboere starter i uke 46. Siste del av prosjektet samt tilpasningsarbeider for sykehjemsplasser i eksisterende bebyggelse blir gjennomført i 2023, med plan om at bemanning og beboere på Halsen sykehjem flytter inn etter endelig ferdigstilling høsten 2023.

Total kostnadsramme for prosjektgjennomføringen, inkludert «prosjektets målpris» og byggherrekostnader er vedtatt til 276,55 mill. eks. mva. Indeksert prisstigning kommer i tillegg.

ENØK og ekstraordinært vedlikehold bygg

Arbeidet gjøres i tråd med framlagt vedlikeholdsplan, jf. PS 20/21.

Miljørettet helsevern – tiltak bygg

Arbeidet gjøres i tråd med framlagt vedlikeholdsplan, jf. PS 20/21.

Øverlands Minde

Rehabilitering av selve friidrettsbanen ble avsluttet høsten 2021. Bygging av en overbygget tribune med kapasitet til 200 tilskuere ble gjennomført i tide før NM i friidrett i juni 2022.

Tippemidler for friidrettsbanen er økt til 4 mill. kr og vil bli utbetalt i årene fremover. Tribuner utløser ingen tippemidler, men lageret under tribunen vil bli støttet med 0,3 mill. kr i tippemidler.

Fjellhallen tak

Etter Multiconsult sin tilstandsvurdering og detaljerte tilbudsbeskrivelse ble det gjennomført en tilbudskonkurranse for rehabilitering av takkonstruksjoner mm. i fjellhallen. Det ble deretter inngått avtale med stjørdalsfirmaet MT byggteknikk om å gjennomføre arbeidene i et samspillsprosjekt, for å holde kostnadene på rehabiliteringen så lave som mulig. Total kostnadsramme ble før igangsettelse sommeren 2021 beregnet til 12,7 mill. kr., og omfattet i hovedsak rehabiliteringen av fjellhallens takkonstruksjoner, samt tetting av selve berget i hallen. Imidlertid ble det etter hvert klart at det måtte skje ytterligere utbedringer av også andre viktige deler av anlegget. Eksempelvis nevnes bl.a.: Sikring av sprekker i fjellet; Utbedring av rømningstunnel; Fjerning av asbest i kanalsystemer; Fjerning av muggsopp under tribuner. Pga.

anleggets beredskapsmessige store betydning ble det funnet nødvendig å fullføre alle disse tilleggsarbeidene, og opprinnelig budsjett er derfor betydelig overskredet.

Anlegget er som nevnt av beredskapsmessig stor betydning for Stjørdal sentrum, noe som det ellers ble en kraftig oppmerksomhet omkring etter at trusselbildet i Europa har endret seg i negativ retning som følge av at Russland gikk til krig i Ukraina.

Arbeidet på anlegget ble fullført sommeren 2022. I tillegg til den beredskapsmessige funksjonen som anlegget har, er fjellhallen også en viktig ressurs for både skole og frivillige lag og organisasjoner. Etter rehabiliteringen vil hallen kunne være i fortsatt bruk i mange år fremover.

Grendefelt

Opparbeidelse av Mobakkan boligfelt i Forradal behandles i egen sak.

Handlingsplan grønt

Av tiltak i Handlingsplan grønt 2017-2020 er en god del utført og av gjenstående er det flest punkter knyttet til snarveier. Pga. manglende ressurser og stort arbeidspress er mye av det planlagte arbeidet i 2022 ikke utført.

I 2023 vil arbeidet med tiltak i grønnstruktur, både arbeid med oppgaver fra handlingsplanen og prosjekt knyttet til kommunalt ansvar ved utbyggingsprosjekt og arbeid med grønnstruktur knyttet til kommunale prosjekt fortsette. Det vil være vekt på følgende:

- Oppmåling av flere snarveier (Handlingsplan grønt, miljøpakke og trafikksikkerhet)
- Bygging av ferdigprosjekterte snarveier
- Mulighetsstudie for Sutterøy - Vikanlandet slutføres
- Grunnleggende tilrettelegging Holmberget slutføres
- Statlig sikring av friområde, Fosslibekken – Søkeprosess
- Lillemoen friområde (prosjekteres)
- Hellstranda friområde (oppfølging prosjektering og utførelse)
- Turskilt: sentrumsruter

I de statlig sikrede friluftsområdene vil fokuset være å fortsette med utvalgte punkter i forvaltningsplanen for områdene. Her prioriteres punkter som vi er pliktige å ha på plass og tiltak som knyttes til ulike krav.

Basishall

Etter at planlegging av en basishall startet våren 2022, viser det seg at turnmiljøets behov og forventninger er vesentlig forskjellig sammenlignet med hva som ble lagt til grunn for opprinnelige avsetninger, både med hensyn til størrelse og antatte kostnader. Undersøkelser som fylkets arkitekt har foretatt i forbindelse med planene om etablering av et bygg for Trøndelag høyere yrkesfagskole viser at det er vanskelig å få plass til en hall av ønsket størrelse innenfor aktuelt område ved Ole Vig videregående skole. Prosjektets videre skjebne må avklares i høst i egen sak.

Maskinpark/utstyr veg, park og idrett

Årlig beløp på 2,48 mill.kr. for å gjennomføre en systematisk utskifting av eldre maskiner og utstyr til veg, park og idrett.

Kommunale veger og gatelys

Beløpet på 11,5 mill.kr. økes årlig med 0,5 mill.kr til nyanlegg, utbedring kommunale veger og gang/sykkelveger. For gatelys avsettes et årlig beløp på 0,3 mill.kr til utbedring av gatelys/

utskifting av armatur til mer energibesparende løsninger. Tiltakene er oppfølging av hovedplan veg.

Kjøretøy og diverse utstyr Brann og redningstjenesten

Brann- og redningstjenesten har utarbeidet en plan for utskifting/fornyning av bilparken. Det har vært forsinkelser i leveringstid så salg av lift er flyttet fra 2022 til 2023. Årlig beløp til div. redningsutstyr er 0,45 mill og i tillegg er det lagt inn 1,35 mill. i 2024 (utrykningslederbil), 1,2 mill. i 2025 (S.1.8 og ATV).

Ny brannstasjon/beredskapssenter

Videre planlegging av et mulig beredskapssenter på Evja/Lillemoen for en samling av flere beredskapsetater slik som det er skissert i mulighetsstudien som ble gjennomført i 2021 avventes. Bl.a. er videre planlegging avhengig av at det avklares på overordnet nivå, hvordan eksterne (statlige) instanser skal involveres i et eventuelt samarbeidsprosjekt.

Salg av næringsareal

Det er lagt inn en forutsetning for salg av næringsareal med 8,0 mill. i 2023, noe som er knyttet til salg av Geving næringspark og Granittvegen 1 (tomt regulert til næring). Videre i økonomiplanperioden er det 15 mill. per år. Dette ut fra prognose over forventet salg av næringsareal.

Klimatiltak - Byvekstavtalen

Det ble under budsjettbehandlingen K.sak 107/17 lagt inn 2,5 mill.kr til klimatiltak i 2019-2021 og dette videreføres. Stjørdal kommune har vedtatt å gå inn i byvekstavtale og med den følger en forpliktelse til en egenandel i avtaleperioden på 5 mill.kr per år sammen med Melhus og Malvik. Fordelt etter folketall slik det fremgår i dag vil dette bli en andel for Stjørdal på 2,2 mill.kr per år og midlene kan være både driftsmidler og investeringsmidler. Det legges opp til at tiltakene er av investeringsmessig karakter innen en ramme på 2 mill.kr per år.

Riving og sikring Hegra

Midler til flytting av brakkerigg, riving av gamle Hegra barneskole og sikringstiltak er lagt inn med 1,5 mill.kr i 2022, 6,5 mill. i 2023 og 3,5 mill. i 2024. Sikringstiltak etter at skolen er revet er ikke kostnadsberegnet, men det er lagt inn et anslag.

Ras- og erosjonssikring

Avsettes 1,0 mill. per år som kommunal medfinansiering til ras- og erosjonssikring.

Kunst i det offentlige rom

Ifølge vedtatte plan og retningslinjer for kunst i det offentlige rom for Stjørdal (KORIS) avsettes et årlig beløp på 0,625 mill. til utsmykning/kunst i det offentlige rom. Sektor kultur og næring vil i forbindelse med revidering av kommunedelplan for kultur legge føringer for videre strategier innenfor hvordan kunst skal være med å prege stedsutviklingen i Stjørdal kommune. Samtidig vil det også være nødvendig med en revidering av plan og retningslinjer for Koris. Inntil dette arbeidet blir ferdigstilt vil den vedtatte plan og retningslinjer for Koris være gjeldende.

Bergkunstsenter

Som et viktig ledd i prosjektet Bergkunstreisen i Trøndelag ønsker Stiklestad Nasjonale Kultursenter og Stjørdal kommune å skape et kompetansesenter for bergkunst ved SNKs lokalavdeling Stjørdal museum, Værnes. Planleggingsarbeidet er i gang og det er

opprettet en intensjonsavtale mellom SNK og Stjørdal kommune. Det tas sikte på en realisering av kompetansesenteret i 2023.

Diverse utstyr/inventar Kimen

Det avsettes et årlig beløp på 0,1 mill. til utstyr og inventar.

Maskinpark renhold

Det er lagt inn et årlig beløp på 0,25 mill. til utskifting/fornyng av utstyr for renhold.

SELVFANSIERENDE INVESTERINGSPROSJEKT

Boliger Lillemoen

12 nye omsorgsboliger på Lillemoen, med ansatte-base og fellesareal, ble ferdigstilt høsten 2022. Leilighetene er solgt til den enkelte bruker etter endt tildeling og er organisert som et borettslag. Prosjektet, gjennomføringsmodell og eiermodell (borettslagsmodell) ble godkjent høsten 2020. Ved utgangen av oktober 2022 er alle leilighetene overtatt av fornøyde brukere.

Boliger jfr. boligsosial handlingsplan

Det avsettes et årlig netto beløp på 10,5 mill.kr. Ved bygging eller kjøp av disse boligene får kommunen tilskudd fra Husbanken og kostnadene ved den resterende finansiering dekkes gjennom husleie.

Robuste boliger

En kommune på størrelse med Stjørdal, vil også ha innbyggere med relativt dårlig boevne. For denne gruppen mangler kommunen et adekvat botilbud. Velferd ønsker å etablere et tilbud med 5-7 robuste småhus i kommunen.

Utskifting bilpark

Det er lagt inn en årlig sum på 1,0 mill.kr i 2023 - 2026 til utskifting av tjenestebiler.

Tomtefelt boliger

Det er lagt inn en sum på 4,5 mill. til tomtemodning av kommunale boligfelt i 2023.

Næringsareal

Stjørdal har de siste årene solgt betydelig næringsareal. Det er viktig også å ha fokus på opparbeidelse av nye områder og ikke bare på salg. Opparbeidelse og salg av næringsareal skal være selvfinansierende for kommunen. I realiteten blir det alltid en periode hvor kommunen må forskuttere erverv og utbygging. Disse kostnadene vil belaste kommunens likviditet. Det er avsatt en årlig sum på 1,8 mill. kr til erverv og utbygging av næringsareal.

Forebyggende avd.

Det er lagt inn et årlig beløp på 0,12 mill.kr til utskifting av utstyr for feiervesen. I tillegg er det lagt inn 0,9 mill.kr i 2023 og 2024 for utskifting av feiebiler.

Vannverk

Vannforsyning skal være et selvkostområde som innebærer at kapital og driftsutgifter skal dekkes ved inntekter fra vannavgifter. Det er avsatt et årlig beløp på 22,0

mill.kr til ledningsnett. Det er i tillegg lagt inn 133 mill.kr i perioden til alternativ vannforsyning og 50 mill.kr i perioden til høydebasseng. Tiltakene er oppfølging av hovedplan vann og vannmiljø.

Avløp

Avløpshåndtering er et selvkostområde som dekkes av inntekter fra avløpsgebyr og tilkoblingsavgifter. Det er avsatt et beløp på 22 mill.kr per år i perioden 2023-2025 til avløpshåndtering. 20 mill. kr i 2026. Tiltakene er oppfølging av hovedplan avløp og vannmiljø.

7.3 Oppsummering investeringer

Basert på kommunedirektørens forslag til økonomiplan får man følgende forslag til investeringer i planperioden:

Beløp i 1000kr	Øk.plan 2023-2026	2023	2024	2025	2026
SUM ikke-selvfinansierende	340 820	61 255	116 405	115 755	47 405
SUM Selvfinansierende	417 980	101 120	207 320	56 120	53 420
TOTALT	758 800	162 375	323 725	171 875	100 825
Bruk av disposisjonsfond	90 000	50 000	20 000	10 000	10 000
Bruk av lån	663 900	112 375	303 725	157 575	90 225

Investeringer som må finansieres i økonomiplanperioden er på 340,82 mill.(ikke-selvfinansierende). Dette finansieres med bruk av lånemidler på 250,82 mill. og egenkapital på 90 mill. (bruk av disposisjonsfond). Dette utgjør ca. 62,7 mill. årlig til låneopptak knyttet til ikke-selvfinansierende investeringsprosjekt i planperioden 2023-2026. 62,7 mill. er noe i overkant av hva som er bærekraftig over tid. Avdrag knyttet til slike lån ligger på ca 55 mill.

7.4 Investeringsbudsjett, bevilgningsoversikt A og fordeling per område

Bevilgningsoversikt A, investeringer

	Bud 2023	Budt 2024	Bud 2025	Bud 2026
Investeringer i varige driftsmidler	369 401	386 701	227 864	128 676
Tilskudd til andres investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler	4 400	4 400	4 400	4 400
Utlån av egne midler	80 000	80 000	80 000	80 000
Avdrag på lån	-	-	-	-
Sum Investeringsutgifter	454 801	472 101	313 264	214 076
Kompensasjon for merverdiavgift	-56 326	-37 976	-40 689	-17 351
Tilskudd fra andre	-140 000	-10 000	-4 300	-600
Salg av varige driftsmidler	-11 700	-16 000	-16 300	-11 500
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	-192 375	-383 725	-237 575	-170 225
Sum Investeringsinntekter	-400 401	-471 701	-298 864	-199 676
Videreutlån	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000

Avdrag på lån til videreutlån	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	-	-	-	-
Overført fra drift	-50 000	-20 000	-10 000	-10 000
Nto avsetn til eller bruk av bundne inv.fond		-	-	-
Nto avsetn til eller bruk av ubundet inv.fond	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-54 400	-9 400	-9 400	-9 400
Fremført til inndecking i senere år/ udekket	-	-	-	-

Totalt låneopptak i 2023 er på kr 192 mill., hvorav startlån utgjør 80 mill. For nærmere beskrivelse av investeringsbehovet vises det til kapittel 7.2

Tabell i kapittel 7.1 gir en detaljoversikt over prosjekter per område.
Summering per område:

Bevilgningsskjema B	Budsj 2023	Budsj 2024	Budsj 2025	Budsj 2026
IKT	2 500	2 500	2 500	2 500
Stjørdals andel av VR, IKT	3 500	3 500	3 500	3 500
Velferd	700	700	700	700
Samfunn	154 875	316 225	164 375	93 325
Kirker og øvrige ansvarsomr.	800	800	800	800
Sum investeringsssrammer	162 375	323 725	171 875	100 825
Finans	-162 375	-323 725	-171 875	-100 825

8 Kapitalutgifter

8.1 Grunnlag kapitalutgifter

Da gjennomsnittlig årlig avdrag etter departementets beregningsregel ligger lavere enn hva kommunen reelt betaler i avdrag, forutsettes nye opptak av lån i økonomiplanperioden å bli gjort til 40 års avdragstid. Når det gjelder renteforutsetninger er det lagt til grunn en snittsats på omtrent 3 % i perioden (se tabell under). For nye lån baseres rentevilkårene etter hva markedet forventer lånerenten blir i de ulike periodene i planperioden. Nye lån i 2023 vil basert på dette ha en rente på 4 %. Fastrenteandelen har vært noe synkende det siste året (fra vel 55 % til knappe 50 %). Det avventes nye fastrenteavtaler til rentemarkedet forhåpentligvis roer seg. Men i og med at vi har gjort flere gunstige renteavtaler så ligger vår snittrente langt lavere enn hva som er lånerenten i perioden (se tabell under). Snittrenten er inklusive nye lån i perioden.

Tabellen nedenfor viser kapitalutgifter i millioner kroner for regnskap 2021, budsjett 2022 og forslag til økonomiplan 2023 til 2026.

Tall i mill.kr	R-21	B-22	B-23	B-24	B-25	B-26
Avdrag	93,8	94,9	98,9	102,7	102,5	106,6
<i>Hvorav Kimen</i>	<i>15,6</i>	<i>16,0</i>	<i>16,3</i>	<i>16,7</i>	<i>16,7</i>	<i>16,7</i>
Renter	48,6	56,8	91,3	93,6	93,8	96,9
<i>Hvorav Kimen</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>0,9</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
Renter og avdrag	142,4	151,7	190,2	196,3	196,3	203,5
Renteforutsetning (snitt)	1,62%	1,89 %	2,85 %	2,90 %	3,01 %	3,06 %
Rente nye lån			4,01 %	3,93 %	3,86 %	3,78 %

Alle tall i økonomiplanperioden er i faste priser. Dette betyr at finanskostnadene er prisjustert til 2023-nivå. Tallene er basert på forslag til investeringsbudsjett og prognose 2022. Som det framgår av tabellen så er det forutsatt en jevn økning i kapitalutgiftene i hele økonomiplanperioden. Fra 2026 er det forutsatt noe høyere gjeld som følge av investeringer til ny Halsen barneskole. Låneopptak innenfor vannforsyning gir noe høyere kapitalutgifter som dekkes over gebyrinntektene. Ut fra gjeldende regelverk for selvkostberegning kommer inntektene med 1 års etterslep i forhold til utgiftene. Økte kapitalutgifter knyttet til investeringer innen VAR- områdene vil derfor uansett ha en kapitalbelastning.

Rente- og avdragskostnadene er hensyntatt egenfinansiering gjennom bruk av disposisjonsfond. Viser til fullstendig tabell i kapittel 9.5.

8.2 Lånegjeldens utvikling 2021-2026 fordelt på låneformål

Tabellen under viser kommunens gjeld fordelt på formål.

Beløp i mill.kr	UB 2021	UB 2022	UB 2023	UB 2024	UB 2025	UB 2026
Brutto lånegjeld*	3 023	3 203	3 283	3 547	3 672	3 713
Herav startlån	528	598	643	688	728	768
Netto lånegjeld	2 495	2 605	2 640	2 859	2 944	2 945
Herav selvfinansierende	895	995	1 047	1 201	1 198	1 191
Herav ikke-selvfinansierende	1 341	1 610	1 593	1 657	1 747	1 754

*Eksklusive finansiell leasing husleie Kimen.

Det er utviklingen av ikke-selvfinansierende gjeld som påvirker driftsbudsjettene. I hele perioden ligger denne gjelden litt høyere eller på tilnærmet samme nivå korrigert for prisveksten. Vekst i ikke-selvfinansierende gjeld er bekymringsfullt og ikke bærekraftig på sikt. Vekst betyr at økte rente- og avdragskostnader går på bekostning av andre driftsoppgaver. I kommunalt regnskap fordeles ikke gjelden på formål da all finansiering er felles. For å gjøre inndelingen har vi forutsatt at egenfinansiering (gjennom bruk av disposisjonsfond) reduserer låneopptak knyttet til de ikke-selvfinansierende investeringene.

9 Rammer budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

9.1. Innledning

Budsjettforslaget som nå legges frem er basert på kjente inntekter som kom i statsbudsjettet 6. oktober. Etter uttreden av SIO har KD jobbet med å tilpasse driften til en ny økonomisk virkelighet. I mars 2022 ble det vedtatt en tiltaksplan for å bringe økonomien i balanse. Årets drift- og budsjettavvik viser tydelig at kostnadene er langt over hva varige sikre inntekter tilsier. Som kommune kan vi ikke basere oss på merskattevekst også neste år. For 2023 legges det nå frem et budsjett som tar ned driften ytterligere for å komme i balanse. For å oppnå 0,5 % eller overholde finansielt måltall på netto driftsresultat på 1,5 % av driftsinntektene må det gjøres enda flere grep.

Som tidligere år kompenseres ikke prisvekst automatisk i budsjetttrammene. Pris- og lønnsvekst ble kompensert kommunesektoren fullt ut gjennom statsbudsjettet (lagt frem 6. oktober) ved at alle beløp justeres til 2023-beløp. I strateginotatet var tall oppgitt i 2022-beløp. For 2023 blir lønnsveksten kompensert når lønnsoppgjøret blir kjent. På finansområdet er det satt av midler som fordeles/kompenseres når lønnsoppgjøret blir effektivert gjennom lønnsutbetaling. Totalt er det satt av 36 mill. til neste års lønnsøkninger som inkluderer økning i turnustillegg (natt- og helgetillegg).

9.2 Grunnlag nye driftsrammer 2023

Endring driftsrammer fra 2022 til 2023, tall i tusen kroner.

KDs forslag 2022	1 352 744
Vedtak Kstyre 16/12-21, K-sak 4/22 og K.sak 29/22	- 9 146
Vedtatt driftsramme for 2022	1 343 598
Lønnsoppgjør 2021 (kjent oppgjør)	21 447
Interne endringer og demografi	5 074
Tidligere vedtatte endringer	- 3 624
Endringer strateginotat	43 000
Lønnsoppgjør 2022 (kjent oppgjør)	15 037
VR lønnsoppgjør 2023 Stj andel	2 615
Redusert pensjonssats 2023	- 4 929
Statsbudsjett 2023	5 218
Netto styrking KD's stab	1 017
Netto styrking økonomi og organisasjon	1 665
Netto styrking Velferd	21 807
Netto endring Samfunn	- 9 885
Netto endring politisk	- 446
Økning kirke og andre trossamfunn	530
Nye rammer 2023	1 442 124

Vedtak K-styre 16/12-21, K.sak 4/22 og K.sak 29/22

Viser til vedtatt budsjett 16. desember 2021, oppfølgingssak 27. januar 2022 sak 4/22; endelig drifts- og investeringsrammer for budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 og K.sak 29/22 den 24. mars 2022 Revidert budsjett og økonomiforslag 2022-2025.

Lønnsoppgjør 2021

Lønnsoppgjør 2021 med helårseffekt 2022; 21,447 mill. som er fordelt ut på områdene.

Interne endringer og demografi (+5,074 mill.)

Det er gjort organisatoriske endringer mellom Samfunn, Velferd, tidligere Organisasjon og strategi, KD's stab og Kommunedirektør. Velferd er tilført midler for å dekke demografi etter SIO-prosjektet ble avsluttet. Dette er fordelt på de fire sektorene som helt eller delvis kom fra gamle etat omsorg.

Tidligere vedtatte endringer (-3,624 mill.)

Fra tidligere vedtatte økonomiplan er det en reduksjon på 3,624 mill. som knyttes til følgende:

Økonomi og organisasjon:

- 300' i refusjon på kremasjon, -122' administrative ressurser. Det er foreløpig ikke avgjort hvordan administrasjonskuttet skal løses (vedtak mars-22).

Kommunedirektørens stab:

-844' administrative ressurser. Det er foreløpig ikke avgjort hvordan kuttet skal løses (vedtak mars-22).

Velferd:

-750' demografiendringer barnehage, -1,46 mill reduksjon lederressurs i kommunale barnehager og stab/støtte, +240' demografiendringer grunnskole, -900' Introduksjonsordningen, -50' møbler bosetting, -100' boligutgifter inkl. tomgangsleie, +746' overføring ressurser fra Org./strat. til Forebygging og mestring, -300' VR PPT redusert stab/støtte, -410' omdisponering ressurser til barnekoordinator Forebygging og mestring, +1,305 mill. demografiendringer Forebygging og mestring, -1,4 mill. implementering målbilde NAV, +2,0 mill. Lillemoen, -277' reduksjon av 1,5 årsverk Bolig, arbeid og kvalifisering, -383' tilpasning av tjenestetilbud Bolig, arbeid og kvalifisering, -200' innføre ventestønad for flyktninger, -200' endring av forvaltningspraksis Bolig, arbeid og kvalifisering, +1,305 mill. demografiendringer Bolig, arbeid og kvalifisering, -500' endring av forvaltningspraksis Hjemmetjenester, -500' redusere kjøp av tjenester fra private Hjemmetjenester, -197' redusert kantinedrift ved Lånke/Stjørdal bosenter, +1,305 mill. demografiendringer Hjemmetjenester, -1,5 mill. avtale om salg av plasser til St Olavs Hospital Helse og omsorg, -3,0 mill. avslutte kjøp av tjenester Helse og omsorg, +2,9 mill. økt basistilskudd fastleger, -915' overføring av ressurser fra Hjemmetjenesten til HR, +2,4 mill. forsterket tilbud ved nye Fosslia omsorgssenter, -1,727 mill. overføring Responssenter fra Helse og omsorg til VARIT, +1,305 mill. demografiske endringer Helse og omsorg,

Samfunn:

-597' økte VAR-inntekter -, +200' vedlikehold kommunale veger, +100' handlingsplan grønt, +2,7 mill. FDV kostnader Fosslia omsorgsenter, -345' reduserte FDV kostnader Halsen sykehjem, -1,2 mill. redusert leieinntekt Rådhus, -1,0 mill. nettoinntekt basishall, 100' kommunal andel spillemidler, +250' driftskostnad bergkunstsenter, -800' effektivisering renhold, +400' ansattefest, +100' tilskudd lag og foreninger, +200' nettverkssamling.

Endringer strateginotat (+43 mill.)

Velferd +40 mill: Kommunalsjef + 1,6 mill.; knyttet til pålegg fra januar 2022 om å betale for drift og forvaltning av Helsenettet, nasjonal kjernejournal, e-resept og Helsenorge. Barnehage + 5 mill.; knyttet til økte satser og flere barn med barnehageplass. Grunnskole + 12 mill.; innfrielse av lærernorm og spesialpedagogisk vedtak for skoleåret 2022/23. Forebyggende og mestring + 10,4 mill.; Knyttet til Barnevern og Barne- og avlastningstjensten. Bolig, arbeid og kvalifisering +9 mill.; i all hovedsak knyttet til opprettelse av Lillemoen. Hjemmetjenester +2 mill.; I all hovedsak knyttet til økte utgifter BPA og praktisk bistand.

Samfunn +3 mill.: Økte priser for materialer, kommunale avgifter, forsikringer, drivstoff m.m ble i strateginotatet foreslått kompensert med 2 mill. til bydrift og infrastruktur. I tillegg ble det lagt inn 1 mill. til dekning av vakthold Kimen og redusert provisjon fra Trondheim kino.

Lønnsoppgjør 2022 (kjent oppgjør, +15,037 mill.)

Resultatet fra årets forhandlinger er ikke klart enda, men forhandlingene som er i havn er fordelt ut til de ulike områdene og sektorene. Dette er altså helårseffekten av den kjente delen av 2022-oppgjøret. Her vil det komme ytterligere fordeling når alt er klart.

VR lønnsoppgjør (+2,615 mill.)

I budsjettene for Værnesregionsamarbeidene er det lagt inn et anslag på hva lønnsoppgjør 2023 vil koste. Stjørdals andel av disse utgiftene på tjenesteområdene er derfor økt tilsvarende.

Redusert pensjonssats 2023 (-4,929 mill.)

Det er kjent at pensjonssatsen blir redusert fra 2023. Dette som en konsekvens av den nye pensjonsreformen. Samlet utgjør dette 4,9 mill. som er tatt bort på områdene (kap. 6.3).

Statsbudsjett (+5,218 mill.)

+3,605 mill. helårsvirkning gratis halvplass i SFO for 1.trinns elever.

+1,613 mill. økte sosialhjelpssatser og helårsvirkning av vedtak om at kommunene ikke skal ta hensyn til barnetrygd ved vurdering av søknad om økonomisk sosialhjelp.

Netto styrkning kommunedirektørens stab (+1,017 mill.)

+47' for lisenser til Trondheimsregionen og økning Stjørdals andel på +970'.

Netto styrkning økonomi og organisasjon (+1,665 mill.)

+1,5 mill. Stjørdals andel Varit økning lisenser og datasikkerhet, +165' Stjørdals andel responscenter endret vaktordning.

Netto styrkning velferd (+21,807 mill.)

Det foreslås en samlet styrking av rammen til Velferd med +21,807 mill.

Grunnskole -5 mill.; ingen garanti for at sektoren vil innfri lærernorm og spesialpedagogiske vedtak for skoleåret 2023/24.

Forebyggende og mestring +7,458 mill.; Redusert inntektspåslag SIO-prosjektet 2,576 mill., lønnsoppgjør PPT 0,427 mill., økning til barnevern 5,479 mill., stilling ved Kimen +0,5 mill. og kutt tiltak barne- og avlastningsbolig 1,5 mill.

Bolig, arbeid og kvalifisering +17,98 mill.; 20 mill. økning til Integreringsområdet knyttet til stor økning i bosatte og et kutt på 2 mill. som medfører lavere bemanning på seks av sektorens enheter.

Hjemmetjenester +0,91 mill.; 2,3 mill. i styrking til tre koordinatorene, kutt på 1,3 mill. som er fordelt som redusert lønnsbudsjett på alle enheter og 0,09 mill. i kutt pga. økte betalingssatser. Helse og omsorg +0,459 mill.; 0,978 i økt ramme DMS, 1,347' økt ramme legevakt, 1 mill. i kutt og 866' i redusert ramme pga. økte betalingssatser.

Netto endring samfunn (-9,885 mill.)

Samfunn har en samlet reduksjon i rammen på 9,885 mill. som skyldes følgende: +1,0 mill. prisvekst SKU, -401' økte byggesaksgebyr, +1 mill. utsatt Basishall, +200' brann og redning, +900' Brøyting, -1,0 mill. redusert vedlikehold, -1,5 mill. økte leieinntekter, -200' parkeringsavgift, -9,884 mill. økte gebyrinntekter VA.

Netto endring politisk (-0,446 mill.)

-500' redusert budsjetttramme pga. mindreforbruk i gjeldende struktur, +54' til Kontrollutvalget.

Netto endring kirke og andre trossamfunn (+0,530 mill)

+ 500' til kirkelig fellesråd for å dekke pris- og lønnsvekst, +30' i økning for revisor.

9.3 Driftsrammer

For detaljer på rammenivå vises det til kapittel 10. Viser også til forklaringer i kapittel 9.2.

Obligatoriske budsjettskjema som skal vedtas er bevilgningsoversikt A og B som viser hvordan driftsrammene framkommer og hvordan de er brukt.

9.3.1 Bevilgningsoversikt A

Tall i tusen kr og inntekter/resultat med minusfortegn.

Bevilgningsoversikt drift A						Tall i 1000 kr.
	Regn 2021	Bud 2022*	Bud 2023	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026
Rammetilskudd	-418 391	-770 402	-834 280	-843 969	-843 969	-843 969
Demografi						
Inntekts- og formuesskatt	-694 328	-686 554	-711 288	-711 288	-711 288	-711 288
Andre generelle driftsinntekter	-135 587	-48 572	-77 700	-78 700	-77 700	-77 700
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-1 248 306	-1 505 528	-1 623 268	-1 633 957	-1 632 957	-1 632 957
Sum bevilgninger drift, netto vedtatt	992 856	1 377 149	1 480 720	1 473 939	1 476 509	1 474 339
Avskrivninger	119 691	119 000	122 000	122 000	122 000	122 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 112 547	1 496 149	1 602 720	1 595 939	1 598 509	1 596 339
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-135 759	-9 379	-20 548	-38 018	-34 448	-36 618
Renteinntekter	-16 656	-16 875	-25 375	-26 975	-27 500	-28 500
Utbytter	-9 643	-11 800	-11 900	-12 000	-12 000	-12 000
Gevinst kraftfond	-4 354	-1 200	-1 200	-1 600	-2 000	-2 400
Renteutgifter	44 293	55 476	90 358	93 009	93 207	96 341
Avdrag på lån	93 758	78 900	82 600	85 954	85 536	89 881
NETTO FINANSUTGIFTER	107 398	104 501	134 483	138 388	137 243	143 322
Motpost avskrivninger	-119 691	-119 000	-122 000	-122 000	-122 000	-122 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-148 052	-23 878	-8 065	-21 630	-19 205	-15 296
SUM DISPONERINGER (Kraftfondet)	134 487		8 000	8 000	8 000	8 000
KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT	-13 565		-65	-13 630	-11 205	-7 296
KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTATGRAD			0,00 %	0,58 %	0,48 %	0,31 %

Generelle driftsinntekter er beskrevet i kapittel 5 – inntektsgrunnlag. Renteinntekter, renteutgifter og avdrag på lån er beskrevet i kapittel 8.

I neste kapittel er forslag til rammer for hele planperioden. For beskrivelse av endringer innenfor de ulike etatene vises det til kapittel 10.

9.3.2 Bevilgningsoversikt B – driftsrammene:

Bevilgningsoversikt B						Tall i 1000 kr.
Rammeområde	Bud 2022*	Bud 2023	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026	
Kommunedirektør	2 166	2 160	2 160	2 160	2 160	
Økonomi og organisasjon	71 735	74 032	74 032	74 032	74 032	
KDs stab	13 754	13 971	13 971	13 971	13 971	
Velferd	1 133 245	1 200 522	1 198 312	1 202 112	1 202 112	
Samfunn	143 018	139 796	136 695	134 295	133 295	
Politiske organ etc.	10 948	11 643	10 173	11 343	10 173	
Sum driftsrammer	1 377 149	1 442 124	1 435 343	1 437 913	1 435 743	

Budsjett 2022 er etter vedtak 24. mars 2022 og justert for ny organisering fra 18. mai og lønnsoppgjør 2022 (avstemt mot regnskapssystemet).

9.4 Driftsoversikt 2022-2026

Nedenfor er utvikling driftsresultat fra regnskap 2022 til forslag økonomiplan 2023-2026 for Stjørdal kommune.

Nominelt 2022-2023, faste priser 2023-2026, mill kr	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026
SUM DRIFTSINNTEKTER	2 305	2 523	2 535	2 534	2 534
SUM DRIFTSUTGIFTER	2 293	2 503	2 497	2 500	2 497
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	12	21	38	35	37
NETTO DRIFTSRESULTAT	27	8	19	16	12
Netto driftsresultat i forhold til driftsinntekter	1,2 %	0,3 %	0,7 %	0,6 %	0,5 %
Avsetning SIO og utbytte NTE	8	8	8	8	8
NETTO DRIFTSRESULTAT KORRIGERT	19	0	11	8	4
MÅLBILDE: Nto dr.resultat korr. i forhold til dr.inntekt	0,8 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %	0,2 %

Nedenfor er detaljert oversikt på hovedposter (tall i tusen kr):

Hovedtall ny økonomiplan (tall i tusen kr)	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026
Rammetilskudd	770 402	834 280	843 969	843 969	843 969
Inntekts- og formuesskatt	686 554	711 288	711 288	711 288	711 288
Andre overføringer og tilskudd fra staten	48 572	77 700	78 700	77 700	77 700
Overføringer og tilskudd fra andre	325 434	382 347	382 347	382 347	382 347
Brukerbetalinger	58 866	59 863	60 998	60 998	60 998
Salgs- og leieinntekter	415 240	457 784	457 849	457 849	457 849
SUM DRIFTSINNTEKTER	2 305 068	2 523 262	2 535 151	2 534 151	2 534 151
Lønnsutgifter	1 045 368	1 154 672	1 152 172	1 151 172	1 151 172
Sosiale utgifter	266 305	284 974	284 474	284 474	284 474
Kjøp av varer og tjenester	714 578	768 145	766 364	770 934	768 764
Overføringer og tilskudd til andre	148 689	172 923	171 923	170 923	170 923
Avskrivninger	119 000	122 000	122 000	122 000	122 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	2 293 940	2 502 714	2 496 933	2 499 503	2 497 333
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	11 128	20 548	38 218	34 648	36 818
Renteinntekter	17 000	25 375	26 975	27 500	28 500
Utbytter	11 800	11 900	12 000	12 000	12 000
Avkastning kraftfond	1 200	1 200	1 600	2 000	2 400
Renteutgifter	-55 476	-90 358	-93 009	-93 207	-96 341
Avdrag på lån	-78 900	-82 600	-85 954	-85 536	-89 881
NETTO FINANSUTGIFTER	-104 376	-134 483	-138 388	-137 243	-143 322
Motpost avskrivninger	119 000	122 000	122 000	122 000	122 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	25 752	8 065	21 830	19 405	15 496
Overføring til investering	75 000	50 000	20 000	10 000	10 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsmidler	5 800	7 316	8 000	8 000	8 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsmidler	-55 048	49 251	-6 170	1 405	-2 504
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0		0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	25 752	8 065	21 830	19 405	15 496
FREMFORTRITT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

Budsjett 2022 er etter vedtak 24. mars 2022 og justert for ny organisering fra 18. mai og lønnsoppgjør 2022 (avstemt mot regnskapssystemet).

Brutto driftsinntekter er forutsatt å bli 2 523,3 mill. og brutto driftskostnader 2 502,7 mill. 2023. Brutto driftsresultat budsjetteres således til å bli positivt 20,5 mill., mens netto driftsresultat positivt 8,0 mill. Netto driftsresultat fremkommer som brutto driftsresultat pluss avskrivninger minus netto finansutgifter.

Det er budsjettert overføringer til investeringsbudsjettet i alle årene i økonomiplanperioden. Den høye overføringen i 2022 er basert på det gode resultatet i 2020 og at prognosen for 2021 så bra ut. For 2023 kan vi bruke ytterligere 50 mill. av disposisjonsfondet for å redusere låneopptak. Basert på årets årsprognose ønsker vi ikke å tappe disposisjonsfondet ytterligere.

For detaljer knyttet til de samlede inntekter og kostnader vises det til kapittel 5 - inntektsgrunnlag, 6 - utgiftsgrunnlag og 8 - kapitalutgifter.

9.5 Disposisjonsfond.

Utvikling i disposisjonsfondet basert på regnskap 2021, prognose 2022 og forslag til økonomiplan 2023-2026:

Utgående balanse, tall i mill. kr	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Egenkapital investeringer (bruk av disposisjonsfond)	55,8	0,0	75,0	50,0	20,0	10,0	10,0
Disposisjonsfond 31.12	250,0	360,0	285,0	235,0	215,0	215,0	215,0
Kommunens kraftfond (NTE)	20,6	31,2	37,5	49,0	60,5	72,0	82,0

Budsjetterte overskudd fra og med neste år inngår i sin helhet som egenkapital til investeringer. Her er det lagt til grunn at budsjettert utbytte fra NTE legges til bundet fond og ikke til disposisjonsfondet. Saldo kraftfondet ved utgangen av september er på 37,2 mill.

10 KOMMUNALSJEFOMRÅDENE

10.1 Kommunedirektør

10.1.1 Kommunedirektør

Følgende enheter hører til under området:

- Kommunedirektør

10.1.2 Økonomisk ramme kommunedirektør

KOMMUNEDIREKTØR

Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatt revidert budsjett KD (K.sak 29/22)	2 431	2 431	2 431	2 431	2 431
Endringer vedtatt økonomiplan 2022-2025:					
Måltall Vi2030		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Nuller måltall Vi2030		1 500	1 500	1 500	1 500
Lønnsoppgjør	179	179	179	179	179
Organisatoriske endringer	-444	-444	-444	-444	-444
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	2 166	2 166	2 166	2 166	2 166
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Redusert pensjonssats	-6	-6	-6	-6	-6
Sum rammeendring budsjettdokument	-6	-6	-6	-6	-6
Nye rammer kommunedirektør	2 160	2 160	2 160	2 160	2 160

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje.

Den øvre del av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2022-2025 i gjeldende økonomiplan.

Foreslåtte endringer for perioden 2023-2026 er listet opp i tabellen per sektor og kan kommenteres slik:

I forbindelse med Vi2030-prosjektet ble det lagt inn en innsparing på 1,5 mill. fra 2023 som er reversert. Organisatoriske endringer gjelder kommunikasjonsrådgiver som er flyttet til kommunedirektørens stab.

Effekten av lønnsoppgjøret for 2021 og 2022 er kompensert. Redusert pensjonssats gir reduserte pensjonskostnader og derav trekk i ramme.

10.2 Kommunedirektørens stab

10.2.1 Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab

- Kommuneoverlege
- Beredskap
- Kommunejurister
- Rådgivere
- Kommunikasjon

Oppgave/funksjon:

Støtte organisasjonen med verktøy, systemer, avklaringer og faglige utredninger.

Lede, veilede og være pådriver i ulike prosjekter og prosesser i samarbeid med ulike fagmiljø.

Ansvar for tilrettelegging og utførelse av intern og ekstern kommunikasjon.

10.2.2 Økonomisk ramme kommunedirektørens stab

KOMMUNEDIREKTØRES STAB

Tidligere kommunalsjef og KD stab

Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatt revidert budsjett Organisasjon og strategi (K.sak 29/22)	13 754	13 754	13 754	13 754	13 754
Endringer vedtatt økonomiplan 2022-2025:					
Redusert bemanning		-844	-844	-844	-844
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	13 754	12 910	12 910	12 910	12 910
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Felles: Lønnsoppgjør og velferdstiltak		24	24	24	24
Økning overhead		5	5	5	5
Økning kommuneoverlege		970	970	970	970
Økning lisenser		47	47	47	47
Lønnsøkning 23		44	44	44	44
Pensjonssats		-29	-29	-29	-29
Sum rammeendring budsjettdokument	-	1 061	1 061	1 061	1 061
Nye rammer organisasjon og strategi	13 754	13 971	13 971	13 971	13 971

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje.

Den øvre del av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2022-2025 i gjeldende økonomiplan.

Foreslåtte endringer for perioden 2023-2026 er listet opp i tabellen per sektor og kan kommenteres slik:

Området er fra 18.05.22 redusert grunnet organisatoriske endringer. SLT (Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak) er flyttet til Velferd. Internservice, Stjørdals andel av samfunnsmedisinsk enhet, spesialrådgiver, miljø og klimarådgiver er flyttet til Samfunn. HR og digitalisering er flyttet til økonomi og organisasjon.

Kjent lønnsoppgjør, nedtrekk pensjonssats og økt overhead er tilført i rammen.

Kommuneoverlege (det som tidligere var en del av samfunnsmedisinsk enhet) har tidligere ikke blitt kompensert nok på Stjørdals andel i forhold til vedtatt budsjett i VR. Dette er i år tilført.

Kontigentøkning på Trondheimsregionen på +47' (prisregulert, ingen økning fra dagens nivå).

10.3 Kommunalsjefområde økonomi og organisasjon

10.3.1 Økonomi og organisasjon

Følgende enheter hører til under området:

- Økonomi inkludert lønn/regnskap og innkjøp
- Tilskudd kirkelig fellesråd
- Bevillingsavgifter
- Revisjon
- HR og personvernombud (PVO)
- Arkiv og dokumentasjonsforvaltning
- IT infrastruktur, IT drift og IT brukerstøtte
- Drift av responsssenteret

Oppgave/funksjon:

Støttefunksjon for hele kommuneorganisasjonen.

Ansvar for at Stjørdal kommune har overordnede systemer (strukturer, prosesser, verktøy og opplæring) innenfor HR, IKT, arkiv og dokumenthåndtering.

10.3.2 Økonomisk ramme økonomi og organisasjon

ØKONOMI OG ORGANISASJON

Økonomi, overhead, stj.andel, HR og PVO, IT, samhandling, responsssenter, kirke og øvrige

Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatt revidert budsjett (K.sak 29/22)	71 735	71 735	71 735	71 735	71 735
Redusert bemanning		-122	-122	-122	-122
Nedtrekk kirker		-300	-300	-300	-300
Organisatoriske endringer		457	457	457	457
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	71 735	71 770	71 770	71 770	71 770
<u>Forslag budsjettokument:</u>					
Lønnsoppgjør og velferdstiltak	-	188	188	188	188
Inntekt overhead		-727	-727	-727	-727
Lønnsøkning kirker og revisjon		530	530	530	530
Endret pensjonssats	-	-83	-83	-83	-83
Økning Stjørdals andel IKT		1 500	1 500	1 500	1 500
Økning Stjørdals andel respons		165	165	165	165
Lønnsoppgjør 23		573	573	573	573
Økt Stj.andel overhead	-	116	116	116	116
Sum rammeendring budsjettokument	-	2 262	2 262	2 262	2 262
Nye rammer økonomi og finans	71 735	74 032	74 032	74 032	74 032

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje.

Det er foreløpig ikke avgjort hvordan kuttet på -122' som tidligere vedtatt skal gjennomføres.

Den øvre del av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2022 – 2025 i gjeldende økonomiplan.

Foreslåtte endringer for perioden 2023 – 2026 er listet opp i tabellen per sektor og kan kommenteres slik:

Området er fra 18.05.22 forsterket grunnet organisatoriske endringer. HR, IT, responsssenter, dokumentasjonssenter er flyttet til området. Kjent lønnsoppgjør, nedtrekk pensjonssats og

inntekt overhead er tilført i rammen. Det er også lagt til en økning i Stjørdals andel responscenter og IKT med 1 665' fra 2023.

10.4 Velferd

10.4.1 Sektorer og enheter

Barnehage

- 10 kommunale barnehager (fra 1.1.23)
- Tilskudd til 20 private barnehager, herav 7 familiebarnehager

Grunnskole

- 10 barneskoler
- 3 ungdomsskoler
- SFO

Forebygging og mestring

- Tiltak barn og familie- barne og avlastningstjeneste
- VR Barnevern
- VR PPT
- Kompetanse og koordineringsenhet (inkl. VR forvaltning)
- Helsestasjon og skolehelse (inkl. VR psykologer)
- Mestring og (re)habilitering

Bolig, arbeid og kvalifisering

- Bo- og veiledningstjenesten 1 (Skolegata og Fossliveien)
- Bo- og veiledningstjenesten 2 (Remyrveien og Utsikten)
- Bo- og veiledningstjenesten 3 (Ambulerende tjeneste og Yrkesveien)
- Bo- og veiledningstjenesten 4 (Lillemoen)
- Psyk.helse og rus 1
- Psyk.helse og rus 2
- Integrering (inkl. voksenopplæring)
- VR NAV

Hjemmetjenesten

- Halsen sone
- Skatval sone
- Hegra sone
- Lånke sone
- Stjørdal bosenter

Helse og omsorg

- Halsen sykehjem
- Fosslia omsorgssenter
- Korttids- og rehabiliteringsavdeling
- VR legevakt
- VR DMS
- Helse (allmennlegetjenester)

10.4.2 Økonomisk ramme velferd

VELFERD					
Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatt revidert budsjett Velferd (K.sak 29/22)	1 106 984	1 106 984	1 106 984	1 106 984	1 106 984
Endringer vedtatt økonomiplan 2022-2025:					
Kommunalsjef: Demografivekst		-	1 500	1 500	1 500
Barnehage: Demografiendringer		-750	750	750	750
Tiltak mars 22: Barnehage, redusert lederressurs		-960	-1 860	-4 060	-4 060
Tiltak mars 22: Barnehage, redusert stab/støtte		-500	-500	-500	-500
Grunnskole: Demografiendringer		240	240	240	240
Forebygging og mestring: Boligutgifter inkl. tomgangsleie		-100	-100	-100	-100
Forebygging og mestring: Overføring ressurs fra Org./strat.	746	746	746	746	746
Forebygging og mestring: VR PPT redusere stab/støtte		-300	-300	-300	-300
Forebygging og mestring: Omdisponere ressurser til barnekoordinator		-410	-410	-410	-410
Forebygging og mestring: Demografi		1 305	1 305	1 305	1 305
Bolig, arbeid og kvalifisering: Introduksjonsordningen		-900	-900	-900	-900
Bolig, arbeid og kvalifisering: Møbler, bosetting		-50	-50	-50	-50
Bolig, arbeid og kvalifisering: Implementering målbilde NAV (19.12.19)		-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Bolig, arbeid og kvalifisering: Lillemoen (bemanning Lillemoen og færre PU 5,5-3,5 mil		2 000	2 000	2 000	2 000
Bolig, arbeid og kvalifisering: Redusksjon av 1,5 årsverk		-277	-277	-277	-277
Bolig, arbeid og kvalifisering: Tilpasning av tjenestetilbud		-383	-383	-383	-383
Bolig, arbeid og kvalifisering: Innføre ventestønad for flyktninger		-200	-200	-200	-200
Bolig, arbeid og kvalifisering: Endring av forvaltningspraksis		-200	-200	-200	-200
Bolig, arbeid og kvalifisering: Demografi		1 305	1 305	1 305	1 305
Hjemmetjenester: Endring av forvaltningspraksis		-500	-500	-500	-500
Hjemmetjenester: Redusere kjøp av tjenester fra private		-500	-500	-500	-500
Hjemmetjenester: Redusert kantinedrift Lånke/Stjørdal bosenter		-197	-197	-197	-197
Hjemmetjenester: Demografi		1 305	1 305	1 305	1 305
Hjemmetjenester: Overføring ressurs til HR	-458	-915	-915	-915	-915
Helse og omsorg: Avtale om salg av plasser til St Olavs Hospital		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Helse og omsorg: Avslutte kjøp av tjenester		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Helse og omsorg: Økt baistilskudd fastleger		2 900	2 900	2 900	2 900
Helse og omsorg: Forsterket tilbud ved nye Fossli omsorgssenter	873	2 400	2 400	2 400	2 400
Helse og omsorg: Overføring Responssenter til VARIT	-1 727	-1 727	-1 727	-1 727	-1 727
Helse og omsorg: Demografi		1 306	1 306	1 306	1 306
Felles: Lønnsoppgjør 2021	18 505	18 505	18 505	18 505	18 505
Felles: Lønnsoppgjør 2022	8 085	12 354	12 354	12 354	12 354
Felles: Forventet lønnsoppgjør 2023 Stj. andel VR		1 220	1 220	1 220	1 220
Felles: Velferdstiltak	237				
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	1 133 245	1 137 801	1 139 901	1 137 701	1 137 701

Vedtatt økonomiplan 2022-2025	1 133 245	1 137 801	1 139 901	1 137 701	1 137 701
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Kommunalsjef: Norsk helsenett		1 600	1 600	1 600	1 600
Kommunalsjef: Helseplattform/journalløsning	-	-		6 000	6 000
Strateginotat 23-26: Barnehage		5 000	5 000	5 000	5 000
Barnehage: Demografiendringer			-3 000	-3 000	-3 000
Barnehage: Intern overføring til Samfunn (NY bhg)		-600	-600	-600	-600
Grunnskole: lærernorm skoleåret 22/23		12 000	12 000	12 000	12 000
Grunnskole: Ikke innfri lærernorm skoleåret 23/24		-5 000	-12 000	-12 000	-12 000
Grunnskole, SFO: helårsvirkning av gratis halvplass 1.trinn		3 605	3 605	3 605	3 605
Strateginotat 23-26: Forebygging og mestring		10 400	10 400	10 400	10 400
Forebygging og mestring: Kutt		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Forebygging og mestring: redusert inntektpåslag SIO		2 576	8 266	8 266	8 266
Forebygging og mestring: økt ramme barnevern		6 979	6 979	6 979	6 979
Forebygging og mestring: stilling ved Kimen		500	500	500	500
Forebygging og mestring: PPT lønnsoppgjør		427	427	427	427
Forebygging og mestring: økte betalingssatser		-24	-24	-24	-24
Strateginotat 23-26: Bolig, arbeid og kvalifisering		9 000	9 000	9 000	9 000
Bolig, arbeid og kvalifisering: Økning sosialhjelp statsbudsjett 2023		1 613	1 613	1 613	1 613
Bolig, arbeid og kvalifisering: Økt bosetting		20 000	20 000	20 000	20 000
Bolig, arbeid og kvalifisering: Redusert ramme		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Bolig, arbeid og kvalifisering: Økte betalingssatser		-20	-20	-20	-20
Strateginotat 23-26: Hjemmetjenester		2 000	2 000	2 000	2 000
Hjemmetjenesten: Økte betalingssatser		-90	-90	-90	-90
Hjemmetjenesten: Økning med 3 koordinatører		2 300	2 300	2 300	2 300
Hjemmetjenesten: Kutt		-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Helse og omsorg: Kutt		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Helse og omsorg: Stjørdals andel økning VR Legevakt		1 347	1 347	1 347	1 347
Helse og omsorg: Stjørdals andel økning VR DMS		978	978	978	978
Helse og omsorg: Økte betalingssatser		-866	-866	-866	-866
Felles: Redusert pensjon		-4 237	-4 237	-4 237	-4 237
Felles: Overhead VR Stj. andel		533	533	533	533
Sum rammeendring budsjettdokument	-	62 721	58 411	64 411	64 411
Nye rammer Velferd	1 133 245	1 200 522	1 198 312	1 202 112	1 202 112

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje.

Den øvre siden av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2022 – 2025 i gjeldende økonomiplan, sortert på de ulike sektorene. I forbindelse med at statsbudsjettet for 2022 avsluttet SIO-prosjektet ett år før opprinnelig prosjektplan er noen av de vedtatte endringene fremskyndet.

Foreslåtte endringer for perioden 2023 – 2026 er listet opp sektorvis i tabellens side to og kan kommenteres slik:

Kommunalsjef

Fra januar 2022 ble alle virksomheter som yter tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven pålagt å betale for drift og forvaltning av Helsenettet, nasjonal kjernejournal, e-resept og Helsenorger. Dette vil koste 1,6 mill. årlig.

Det er i 2025 lagt inn 6 mill. knyttet til Helseplattformen/journalløsning.

I tillegg til rammefinansieringen ligger ordningen særlig ressurskrevende tjenester direkte under kommunalsjef. For 2023 budsjetteres det med 62,9 mill. i inntekt.

Barnehage

I strategidokumentet ble det foreslått å øke barnehagebudsjettet med 5 mill. som en konsekvens av et estimert merforbruk i 2022 knyttet til økte satser og flere barn med barnehageplass enn det er budsjetttramme til. Dette videreføres i økonomiperioden, samtidig med forventninger om at kostnadene vil reduseres i takt med færre barn med barnehageplass fra høsten 2023. Deretter stabiliserer årskullene seg på +/- 240 barn med barnehageplass.

Regelverket er at de private, ordinære barnehagene får fastsatt driftssats for små og store barn etter kommunens forbruk på kommunale barnehager to år før driftsåret. Satsen korrigeres deretter med kommunal deflator for 2022 og 2023. For 2023 gir dette en satsøkning på vel 8 % fra satsen i 2022. I tillegg økes kapitalkostnaden per barn til private ordinære barnehager med 25 %. Dette gir kommunen en merkostnad for et lite barn på kr 19 500 og for stort barn på kr 12 400. (Kommunens driftssats til private ordinære barnehager er fortsatt lavere enn landsgjennomsnittet; hhv 97 % og 96 % av nasjonal sats for lite og stort barn).

Fra 2022 ble pensjonspåslaget til private ordinære barnehager redusert fra 13 % til 10 %.

Enkeltstående barnehager er gitt en overgangsordning over tre år, og får 11 % pensjonspåslag i 2023. I statsbudsjettet er det foreslått å redusere makspris fra kr 3 050 til kr 3 000 per måned.

Isolert sett vil dette utgjøre en mindreinntekt/merkostnad for kommunen på ca. 0,7 mill.

Ved telling medio oktober har 22 ikke-rettighetsbarn fått plass i barnehagen med oppstart i perioden 1. september til 1. januar. Dette vil koste kommunen ca. 4 mill. til disse barna har rett på barnehageplass fra 1.8 2023 jfr. regelverket.

Til sammen vil endringer i driftssatsene nevnt over, utgjøre en merkostnad for kommunen på ca. 11 mill. sammenlignet med driftssatene for 2022, selv med en estimert nedgang på ca. 50 små barn fra høsten 2023, som kommunen ikke finner dekning for i 2023.

Fra 1.1.23 overtar kommunen en privat barnehage. I den forbindelse overføres 0,6 mill. til Samfunn for FDV-kostnader inkl. renhold.

Grunnskole

I strateginotatet ble det estimert et behov tilsvarende 12 mill. for skoleåret 2022/23 for å innfri lærernorm og vedtak om spesialundervisning. Denne økningen tas med i rammedelingen for våren 2023 (inneværende skoleår), men trekkes tilbake fra høsten 2023. Med en reduksjon på 12 mill. på årsbasis kan vi ikke garantere innfrielse av lærernorm og vedtak om spesialpedagogisk hjelp for skoleåret 2023/24.

Nye læreplaner krever utskifting av læremidler. Gitt den økonomiske situasjonen er det konkludert med at en digital minimumsløsning supplert med noe ekstra digitale ressurser eller trykte bøker er den best løsningen. En slik løsning koster ca. 1,2 mill. per år. Prisen på supplerende digitale ressurser avhenger av hva som velges. Det etterspørres flere trykte læremidler i skolen, både av elever, lærere og foreldre. Med utgangspunkt i at en trykt lærebok koster ca. 600 kr vil en bok per elev i Stjørdalsskolen utgjøre ca. 1,7 mill. I budsjettet er det ikke funnet rom for styrkning av trykte læremidler. Fokusering på lovkrav er forklaringen på hvorfor skolene ikke har kunnet prioritere læremidler i form av bøker eller lisenser.

Fra skoleåret 2022/23 innførte staten gratis halvplass til førstetrinns-elever i SFO. Helårsvirkningen av dette tilføres rammen med 3,6 mill. for 2023.

For budsjett 2023 foreslås det å prisjustere kost- og foreldrebetaling i SFO fra 1.1.23 med 6,6 %. I utgangspunktet ville dette økt inntektene til skolene med 0,45 mill. Denne styrkingen kan vi ikke hente ut da antallet elever som har SFO, fra innmeldte i mai 2022 til reell aktivitet oktober 2022, har sunket med vel 30 elever, mens antall gratis halvplasser har økt med 20 elever. Denne endringen medfører at det ikke blir rammeendring på sektoren. Bemanningen er fortsatt marginal og utfordrende i alle kommunenes SFOer.

Forebygging og mestring

I strateginotatet ble det foreslått å øke opp sektorens ramme med 10,4 mill. Mesteparten går til barnevern og barne- og avlastningstjenesten for å dekke økte utgifter ved kjøp av tjenester og innvilgede vedtak, mens 1 mill. går til en ny psykologstilling.

Sektoren er kuttet 3 mill. og det har redusert økningene på de 10,4 mill. i avsnittet over. For de to nevnte enhetene vil budsjettforslaget for 2023 være en reduksjon sammenliknet med dagens driftsnivå.

Inntektspåslaget i SIO-forsøket utbetales 60 % i 2022 og 40 % i 2023 for deretter å avsluttes for godt. For å kompensere inntektsbortfallet kompenseres sektoren med 2,567 mill. i 2023 og videre økende til 8,266 mill. ut økonomiplanperioden.

0,5 mill. til miljøarbeider på Kimen som er en trygg voksen på ungdommens arena.

Miljøarbeideren har hatt positiv effekt på ungdomsmiljøet på Kimen. PPT er tilført 0,4 mill. for å dekke lønnsoppgjør. Økte betalingssatser påvirker ikke sektoren i stor grad, men det er lagt inn et kutt på 24 000,-.

Bolig, arbeid og kvalifisering

I gjeldende økonomiplan lå NAV inne med et årlig kutt på 1,4 mill. knyttet til økonomisk sosialhjelp. Kuttet for 2023 er fjerde og siste år med kutt. Med dagens nivå på øk. sosialhjelp ser man det som svært utfordrende å holde seg innenfor budsjettammen. I statsbudsjettet er det gitt 1,6 mill. til konkrete økninger for enheten i 2023. På grunn av nedtrekket blir netto økning for NAV kun 0,2 av disse 1,6 mill. selv om det i statsbudsjettet forventes økte utgifter på 1,6 mill.

I strateginotatet ble det foreslått å øke opp sektorens ramme med 9 mill. Dette beløpet går i all hovedsak til å dekke drift ved Lillemoen, som åpnet høsten 2022, jfr. sak 40/22 hvor etablering av døgnkontinuerlige tjenester ble vedtatt.

Økte betalingssatser påvirker ikke sektoren i stor grad, men det er lagt inn et kutt på 20 000,-.

Økt bosetting knyttet til krigen i Ukraina medfører at integreringstilskuddet på finansområdet øker vesentlig i 2022 og 2023. Samtidig øker antallet deltakere i introduksjonsordning mye og utgifter til voksenopplæring, bosetting og møblering øker. Sektoren øker derfor 20 mill., men inntektssiden på finansområdet er økt ytterligere.

Sektoren har fått et kutt på 2 mill. som må løses gjennom at 6 enheter kutter i bemanning. Kuttet kommer på toppen av kuttiltakene som ble vedtatt i revidert budsjett for 2022.

Hjemmetjenester

I strateginotatet ble det foreslått å tilføre sektoren 2 mill. basert på overforbruk i inneværende år. Dette overforbruket skriver seg hovedsaklig fra BPA og kjøp av tjenester knyttet til praktisk

bistand som har økt vesentlig de siste årene. Videre er det lagt inn et kutt på 1,3 mill., hvilket medfører at netto styrking er 0,7 mill. Dette er ikke tilstrekkelig for å dekke opp for driftsnivået i inneværende år, og sektoren må derfor jobbe mot å redusere utgifter til praktisk bistand og BPA. Sektoren er videre styrket med 2,3 mill. som skal dekke lønn for 3 nye koordinatører. Dette gjelder Lånke, Skatval og Hegra bosenter/sone. Det er lagt inn et kutt på 90 000,- knyttet til økte betalingssatser.

Helse og omsorg

Det ble ikke foreslått endringer i Strateginotatet for sektoren. Det er nå lagt inn en styrking av Stjørdals andel av VR Legevakt og VR DMS med hhv. 1,347 mill. og 978'. Videre er det lagt inn et generelt kutt på 1,0 mill. samt et kutt på 866' som er knyttet til økte betalingssatser på brukerbetaling.

Sektoren har forutsatt betydelige inntekter fra salg av senger til St Olavs hospital, noe som er medvirkende til at sektoren klarer å overholde tildelt ramme uten ytterlig tilførsel av midler.

Felles

Redusert pensjonssats gir reduserte kostnader og derav trekk i ramme.

VR-områdene ilegges overheadskostnad (2,5 %). Økningen på 0,533 mill. gjelder overhead på Stjørdals andel av VR-områdene og har motpost innen området økonomi og finans.

10.5 Samfunn

10.5.1 Sektorer og enheter

Fagstab

- Kommunalsjef, jurister eierskap og rådgivere
- Internservice
- Stjørdals andel Samfunnsmedisinsk enhet

Bydrift og infrastruktur

- Bygg
- Renhold
- Vann og avløp
- Veg, park og idrett
- VR Brann og redningstjeneste

Kultur og Næring

- Næringsutvikling og rådgivere kultur, idrett og arrangement
- Kimen kulturhus
- Kulturskolen

Areal og miljø

Det er ikke enheter i sektoren, men fire fagområder:

- VR Byggesak
- VR Arealplan
- VR Kart og geodata
- Landbruk og naturforvaltning

Området Samfunn er i hovedsak en sammenslåing av de tidligere etatene Teknisk drift og Kultur. Men det er gjort noen flyttinger fra området Organisasjon og strategi ved at deler av Stjørdal sin andel av Samfunnsmedisinsk enhet, internservice, spesialrådgiver og klima- og miljørådgiver er lagt under Fagstab. Internservice består av Sentralkjøkken, kantine og bilpool.

10.5.2 Økonomisk ramme samfunn

SAMFUNN

Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatte endringer i gjeldende økonomiplan:					
Vedtatt revidert budsjett Samfunn (K.sak 29/22)	138 289	138 289	138 289	138 289	138 289
Endringer vedtatt økonomiplan 2022-2025:					
Bydrift og infrastruktur: Kommunale veger utfordringer vedlikhold		200	200	200	200
Bydrift og infrastruktur: Handlingsplan grønt, K.sak 17/17		100	100	100	100
Bydrift og infrastruktur: Økning utleieinntekt Basishall	-	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Bydrift og infrastruktur: Driftskostnader Basishall	-	300	300	300	300
Bydrift og infrastruktur: Økte VAR inntekter		-597	-859	-859	-859
Bydrift og infrastruktur: Fosslia omsorgsenter FDV kostn		2 700	2 700	2 700	2 700
Bydrift og infrastruktur: Tappt husleieinntekt rådhuset (inkl FDV)	-	1 200	2 100	2 100	2 100
Bydrift og infrastruktur: Besparelse FDV kostn HASY		-345	-1 900	-1 900	-1 900
Kultur og næring: Bergkunstsender		250	250	250	250
Kultur og næring: Kommunal andel spillemidler		100	-	-300	-300
Kultur og næring: Tilskudd lag og foreninger		100	100	100	100
Fagstab: Naboer AB uttreden			-60	-60	-60
Fagstab: Organisatoriske endringer	-512	-512	-512	-512	-512
Fagstab: Internservice - kantine i egen regi		-60	-60	-60	-60
Felles: Lønnsoppgjør og velferdstiltak	1 085	1 040	1 040	1 040	1 040
Tiltak mars 22 Fagstab		-516	-1 240	-1 240	-1 240
Tiltak mars 22 Bydrift og infrastruktur: Effektivisering renhold		-800	-1 400	-2 000	-2 000
Tiltak mars 22 Kultur og næring nettverkssamling		200	200	200	200
Tiltak mars 22 Kultur og næring Ansattfest	-	400	400	-	-
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	138 862	140 749	138 348	137 048	137 048
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Strateginotat 23-26 Kultur og Næring: vakthold og provisjon kino		1 000	1 000	1 000	1 000
Strateginotat 23-26 Bydrift og infrastruktur: Prisøkning		2 000	2 000	2 000	2 000
Bydrift og infrastruktur: Basishall forsinket		1 000	1 000		
Bydrift og infrastruktur: Brøytebudsjett drivstoff		900	900	900	900
Bydrift og infrastruktur: Økte leieinntekter		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Bydrift og infrastruktur: Redusert vedlikehold bygg og veg		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Bydrift og infrastruktur: Parkeringsordning		-200	-500	-1 000	-2 000
Bydrift og infrastruktur: Stj andel VR brann og redning		200	200	200	200
Bydrift og infrastruktur: Økte gebyrinntekter VA	-	-9 884	-9 884	-9 884	-9 884
Bydrift og infrastruktur: Ny barnehage overført fra Velferd		600	600	600	600
Areal og miljø: Økt byggesaksgebyr		-401	-401	-401	-401
Fagstab: Organisatoriske endringer	1 651	1 651	1 651	1 651	1 651
Kultur og næring: Prisvekst Kimen SKU		1 000	1 000	1 000	1 000
Kultur og næring: Ansattfest			-400		
Felles: Lønnsoppgjør	2 505	4 200	4 200	4 200	4 200
Felles: Velferdstiltak kuttes		-47	-47	-47	-47
Felles: Redusert pensjon	-	-545	-545	-545	-545
Felles: Overhead VR Stj.andel	-	73	73	73	73
Sum rammeendring budsjettdokument	4 156	-953	-1 653	-2 753	-3 753
Nye rammer Samfunn	143 018	139 796	136 695	134 295	133 295

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje, redusert med overføring til KD's stab samt en økning pga. lønnsoppgjør 2021.

Den øvre del av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2023-2025 i gjeldende økonomiplan sortert på de ulike sektorene.

Foreslåtte endringer for perioden 2023-2026 er listet opp i tabellen per sektor og kan kommenteres slik:

Bydrift og infrastruktur

Det er lagt inn en økning av vann og avløpsgebyrene med hhv. 30 % på vann og 20 % på avløp. Økningen skyldes økte kapitalkostnader pga. økt rente etter de investeringer som er gjort i vannrenseanlegg og kloakkrenseanlegg.

Det har vært store prisøkninger på drivstoff, materialer og andre driftsutgifter siste år. Enhetene Bygg og Veg, park og idrett foreslås derfor kompendert noe av de økte kostnadene. Satsene for kommunale avgifter øker mye neste år, dette er ikke kompensert i rammen til bygg. Basishallen er forsinket blir ikke realisert i 2023 og vedtatt nettoinntekt må derfor kompenseres. Brøyteavtalene signaliserer økte priser på 10-20 % pga. økte drivstoff priser. Usikkerhet rundt værforhold kommende vinter vil kunne gi økte utgifter i forhold til fjorårets forbruk. Indeksregulering av husleier vil gi økte leieinntekter.

Redusert vedlikehold bygg og veg foreslås som et tiltak for å få budsjettet i balanse. Dette medfører at etterslepet blir større, og at noen tiltak kan bli mer akutte og må repareres adhoc til en høyere kostnad. Det må avklares hvem som skal dekke kostnadene med istandsetting etter påfølgende hærverk i kommunale boliger.

Det er foreslått ett tiltak innen Parkeringsordningen. I hovedsak skal man løfte dagens analoge løsning (parkeringsklokke i bilen) til en digital løsning hvor man bruker en app. Dette er en godt innarbeidet ordning i landet ellers. Det vil vektlegges en brukervennlig innføring av ordningen. Videre kan dette gi oss noe mer inntekter hvis en kunde ønsker å stå parkert mer enn dagens maks 3 timer. Det søkes også å redusere kostnadene ved kontrollordningen i samarbeid med kommuner i Trondheimsregionen. Tiltaket vil kun ha halvårseffekt i 2023.

Stjærdals andel av VR brann og redning økes pga. økte driftskostnader.

En privat barnehage taes over fra 01.01.23 og det er lagt inn midler fra Velferd til FDV-kostnader inkl. renhold.

Manglende kompensering av betydelige økte priser, økte kommunale gebyr, økte forsikringsutgifter, økte utgifter med istandsetting etter hærverk gir større vedlikeholdsetterslep er en utfordring.

Det må legges til rette for å hente inn gebyr på gravesøknader.

Det må jobbes mer med å være en attraktiv arbeidsgiver da vi ikke kan konkurrere på lønn.

Stort arbeidstrykk gir utfordringer mhp prioritering og utførelse av arbeidsoppgavene.

Vi må bli bedre på å bruke rammeavtalene og e-handel fullt ut og på effektivisering og samordning av IT systemer, lisenser osv.

Kultur og næring

Vakthold og provisjon Trondheim kino er foreslått som økt ramme med hhv. 0,8 mill. til vakthold og 0,2 mill. til redusert provisjon Trondheim kino.

SKU har årlig regulering av husleie, og denne økningen er lagt til sektor kultur og næring som har budsjetttrammen på husleie Kimen.

Ansattfest ligger inne i vedtatt ramme i 2023 og 2024, men foreslås nå kuttet i 2024.

For kulturskolen er det forutsatt samme elevtall som siste år og en økning av elevavgiften med 6,6 %, jfr. vedlegg betalingssatser, for å nå budsjetttrammen. Elevtallet for neste år er et usikkerhetsmoment på grunn av flere faktorer. Ressursbruken er justert ned med 58 % stilling for å imøtegå reduserte inntekter.

Areal og miljø

Byggesaksgebyrene økes og pga. selvkostområde vil dette gi redusert ramme.

Det er lagt inn økte årsverk innen byggesak og arealplan i VR budsjettet og den økte kostnaden i Stjørdals andel dekkes med økte gebyrer, arbeid med Miljøpakken samt redusert kjøp av konsulenttjenester.

Det er en utfordring å rekruttere kvalifisert bemanning. En ser etter godt og vel 1 års drift etter vertskommuneavtalen med Frosta at innføringsfasen tar lengre tid en 1 til 2 år. Arbeidstrykket i avtaleområdet, i begge kommunen er svært stort og dette gir utfordringer for utførelsen av oppgavene og er en stor belastning for ansatte. Ut fra erfaringen vi opparbeider nå må det vurderes hvordan en kan oppnå rimelig ressursfordeling og arbeidsbelastning.

Felles

Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022 og kap 3 og 5 2021 med helårsvirkning i 2023.

Velferdstiltak kuttes til fordel for ansattefest i 2023.

Redusert pensjonssats gir reduserte pensjonskostnader og derav trekk i ramme.

VR områdene ilegges overheadkostnad (2,5 %). Dette er Stjørdals andel av den og har motpost innen området økonomi og finans.

10.6 Politisk område

Rammeområdet består av alle politiske utvalg og godtgjørelser. Videre føres også kostnader til kommune- og stortingsvalg, kontrollutvalg inklusive kjøp av kontrollutvalgssekretær (KONSEK) og støtte til politiske parti her.

Politiske organ					
Beløp i 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026
Vedtatt budsjett 2022 (Ksak 29/22)	10 948	10 948	10 948	10 948	10 948
Endringer vedtatt økonomiplan 2022-2025:					
Valgkostnader	-	1 170		1 170	
Politisk organisering			-300	-300	-300
Vedtatt økonomiplan 2022-2025	10 948	12 118	10 648	11 818	10 648
<u>Forslag budsjettdokument:</u>					
Redusert pensjonssats		-29	-29	-29	-29
Økning KU		54	54	54	54
Nedtrekk budsjett		-500	-500	-500	-500
Sum rammeendring budsjettdokument	-	-475	-475	-475	-475
Nye rammer politiske organ	10 948	11 643	10 173	11 343	10 173

Kommentarer til tabell:

Utgangspunktet for tabellen er vedtatt budsjett i K.sak 29/22, se øverste linje.

Den øvre del av tabellen viser vedtatte endringer for årene 2022-2025 i gjeldende økonomiplan. Foreslåtte endringer for perioden 2023-2026 er listet opp i tabellen per sektor og kan kommenteres slik:

Redusert pensjonssats gir reduserte pensjonskostnader og derav trekk i ramme.

Økning for kontrollutvalget på 54' og nedtrekk i ramme på 500' er foreslått. Det er også lagt til valgkostnader i 2023 på 1,17 mill.